Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

2001 йил 3 ноябрь, шанба

Сотувда эркин нархда

№ 225 (2787)

МИННАТДОРЛИК МАКТУБИ

Ассалому алайкум, ҳурматли Ислом АБДУҒАНИЕВИЧ!

Менинг ушбу мактубимни хоразмлик ва қорақалпоғистонлик аёлларнинг миннатдорчилиги рамзи деб билгайсиз. Шахсан Сизнинг ғамхўрлигингиз туфайли биз ва болаларимиз ёз бўйи республикамизнинг «Бостаника», «Турон», «Бўстон», «Семурғ» каби энг яхши сиҳатгоҳларида бепул даволаниб, хордиқ чиқардик. Дам олиш пайтида кўп эшитдим, аёлларимиз бундай ғамхўрликдан беҳад хурсанд бўлишди. Юртимизда оналар ва болаларга катта эътибор берилаётганлигини яна бир бор юракдан ҳис этдик.

Ушбу мактубимни мен билан бирга дам олиб, даволанган 500 нафар аёл номидан ёзаяпман. Сиҳатгоҳда ҳар куни Сизни дуо қилдик, Оллоҳдан юртимизнинг тинчлигини сўрадик.

Биз — ўзбек аёллари фақат уйим-жойим, элим, бола-чақам, деймиз. Менинг ўзим 42 ёшдаман, уч қиз, икки ўғлининг онасиман. Йигирма йилдан бери иш, уй-рўзғор билан бўлиб, соғлиққа қарамаган эканман. Тошкентдаги «Турон» сиҳатгоҳида дам олиб қайтганимдан сўнг, ўзимни бардам ҳис этдим.

Бизларга барча сиҳатгоҳларда «Президент қизлари» дея алоҳида ҳурмат-эҳтиром билан қарашди. Қизиқарли концертлар уюштирилди. Музейларга бордик. Тошкентнинг диққатга сазовор жойларини томоша қилдик.

Илоҳим, Сизни доимо оналарнинг дуолари қўллаб-қувватласин. Биз эса Сизга суянчиқ бўладиган, юртимизнинг янада гуллаб-яшнашига, келажаги буюк бўлишига хизмат қиладиган фарзандларни тарбиялашга сўз берамиз.

Сизга чексиз ҳурмат билан беш фарзанднинг онаси

Гавҳар ДЎСТЖОНОВА,
Хоразм вилояти,
Шовот тумани,
Комилжон Отаниёзов номли ширкат хўжалиги.

Қарор ва ижро

АЁЛ ВА ФАРЗАНДГА ҒАМХЎРЛИК

Фуқароларни кучли ижтимоий ҳимоялаш — мамлакатимиз тараққиётини белгилайдиган бешта асосий тамойилнинг бири ҳисобланади. Ушбу инсонпарвар тамойилга изчиллик билан амал қилиб келинмоқда. Айниқса, оналар ва болалар саломатлиги, уларни ижтимоий ҳимоя қилиш давлатимиз диққат марказида турибди. Вазирлар Маҳкамасининг «Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилоятида аҳолини ижтимоий муҳофаза қилишга доир қўшимча чора-тадбирлар ҳамда сув тақчиллиги оқибатларини енгиллаштириш тўғрисида»ги қарори асосида амалга оширилаётган ишлар бунга ёрқин мисол бўла олади. Ушбу қарорда экологик оғир ҳудуд ҳисобланган Оролбўйи оналари ва уларнинг фарзандлари соғлигини ҳимоялашга катта эътибор қаратилган. «Оналар ва болалар йили» дастурига кўра, Қорақалпоғистон ва Хоразм вилоятининг шимолий ҳудудларида истиқомат қилаётган кам таъминланган, кўп фарзандли оилаларнинг аёллари ва болалари республикамиздаги энг яхши оромгоҳлар, санаторий-профилакторийларда бепул дам олиб, даволанишлари уюштирилди.

Оролбўйи ҳудудида яшовчи минглаб болалар мактабларига, аёллар эса меҳнат жамоаларига, оилаларига бағрига соғлиқларини тиклаб, қувват тўплаб қайтдилар.

Сиҳатгоҳларга йўлланмалар, бориш-келиш харажатлари бепул ташкил этилди. Қарорда белгиланганидек, Қорақалпоғистон Республикасидан 3000, Хоразм вилоятидан 1500 нафар хотин-қиз Тошкент шаҳри, Тошкент, Самарқанд, Бухоро, Қашқадарё, Фарғона вилоятларидаги энг сўлим сиҳатгоҳларда ўз саломатлигини тикладилар. Бундан ташқари Тошкент, Андижон, Наманган, Фарғона, Самарқанд вилоятларидаги 75 та оромгоҳда Қорақалпоғистондан 15260, Хоразм вилоятидан 5075 нафар бола ёзги таътилни кўнгилли ўтказди. Оромгоҳларда болаларнинг саломатлигини мустаҳкамлаш, маънавий-маърифий тарбияси билан шуғулланиш учун барча шароитлар яратилди. Оролбўйи аёллари ва болаларини соғломлаштириш мақсадида биргина Республика касаба уюшмалари федерацияси 466 миллион сўмдан ортиқ маблағ сарфлади.

(Давоми 2-бетда).

ОҚСАРОЙДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 2 ноябрь куни Оқсаройда Австрия Республикаси федерал ташқи ишлар вазири Бенита Ферреро-Валднер хонимни қабул қилди.

Таъкидламоқ кераки, икки мамлакат ўзаро дипломатия муносабатлари ўрнатилганидан буён яқин ҳамкорлик қилиб келади. Ўзбекистон билан Австрия ўртасида айниқса сиёсат, экология, хавфсизлик, маданият, таълим соҳаларида қалин ҳамкорлик алоқалари ўрнатилган. Яқинда Австриянинг «ORF» телекомпанияси «Шарқ тароналари» учинчи халқаро мусиқа фестивали ҳамда Ўзбекистон мустақиллигининг 10 йиллигига бағишланган кўрсатувларни намойиш этди. Австрия федерал ташқи ишлар вазирининг бу галги ташрифи чоғида эса икки мамлакат ўртасида Хавфсизлик соҳасидаги ҳамкорлик ва уюшган жиноятчиликка қарши биргаликда курашишга қаратилган ҳукуматлараро битим имзоланди.

Оқсаройдаги учрашувда томонлар ўзаро ҳамкорлик алоқаларини янада мустаҳкамлаш оид масалалар юзасидан фикр алмашди.

(ЎзА).

СУРАТЛАРДА: қабул пайти.
А. ТЎРАЕВ олган суратлар.

БИРЛАШГАН ҲАЙЪАТ ЙИҒИЛИШИ

Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги ҳузуридаги Бирлашган ҳайъатнинг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон Республикасининг 2002 йилги Инвестиция дастури лойиҳаси кўриб чиқилди.

Йиғилишни бирлашган ҳайъат раиси, Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосари, макроиқтисодиёт ва статистика вазири Р.Азимов бошқарди.

Кўриб чиқилган масалалар юзасидан Макроиқтисодиёт ва статистика, Молия вазирликлари, Марказий банк, тижорат банклари ҳамда бошқа вазирлик ва идоралар раҳбарлари сўзга чиқди.

Йиғилишда таъкидланганидек, 2002 йилги Инвестиция дастури лойиҳаси Президент Ислом Каримов томонидан белгиланган Ўзбекистон Республикаси ижтимоий-иқтисодий ривожланишининг устувор вазифалари асосида макроиқтисодий ривожланиш прогноз кўрсаткичлари ва мамлакатнинг 2002 йил давлат бюджети параметрлари билан боғлиқ ҳолда ишлаб чиқилган. Шунингдек, Инвестиция дастури доирасида қуйидаги асосий вазифаларни ҳал этиш кўзда тутилган:

— саноатнинг базавий соҳаларини замонавийлаштириш ва техник қайта жиҳозлаш жараёнини такомиллаштириш;

— ёқилғи-энергетика ресурсларини қидириш, қазиб олиш ва қайта ишлашга инвестицияларни кўпайтириш;

— ирригация иншоотлари ва мелиоратив тизимларни қайта қуриш ҳамда замонавийлаштириш масалаларини ҳал этиш учун молиявий ресурсларни жамлаш;

(Давоми 3-бетда).

Битим имзоланди

Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлигининг Қабуллар уйида Ўзбекистон билан Австрия ўртасида Хавфсизлик соҳасидаги ҳамкорлик ва уюшган жиноятчиликка қарши биргаликда курашишга қаратилган ҳукуматлараро битим имзоланди. Ҳужжатни Ўзбекистон ташқи ишлар вазири А.Комилов ҳамда Австриянинг мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган федерал ташқи ишлар вазири Бенита Ферреро-Валднер имзолади.

Маросимдан сўнг вазирлар оммавий ахборот воситалари вакиллари учун матбуот анжумани ўтказди. Журналистларнинг саволларига жавоб берар экан, Австрия федерал ташқи ишлар вазири Ўзбекистон ҳукуматининг халқаро терроризмга қарши кураш борасидаги сайъ-ҳаракатларини юқори баҳолашини айтди. Ферреро-Валднер хоним Ўзбекистон-Австрия муносабатларига ҳам тўхталиб, мамлакатларимиз ўртасидаги ҳамкорлик самарали ривожланиб бораётганини мамнуният билан таъкидлади.

(ЎзА).

Хоразмдаги Маъмун Академиясида ўтказилган «Авесто» ва унинг инсоният тараққиёти тарихидаги ўрни» мавзуидаги илмий-амалий конференция маънавиятнинг ер юзидаги энг биринчи ёзма ёдгорликларидан бирига бағишланган тантанали доирасидаги биринчи тадбир бўлди.

Қадимий маънавият қомусига бағишланди

Анжуман Ўзбекистон Фанлар академияси, Ташқи ишлар вазирлиги, Республика «Маънавият ва маърифат» Кенгаши ва Хоразм вилояти ҳокимлиги томонидан ташкил этилди. Унда мамлакатимизнинг қатор илмий-тадқиқот марказлари етакчи олимлари иштирок этди.

Муҳокама этилган маърузаларнинг аксарияти олимларнинг қарийб бир ярим йиллик изланишлари самарасидир. Уларнинг муҳим натижаларидан бири ер юзидаги энг қадимий маънавият қомуси минг йиллар давом этаётган тирик ҳудудида яратилганлиги тўғрисидаги илмий асосланган ва рад қилиб бўлмайдиган хулосадир. «Авесто» диний ва ахлоқий меъёрларнинг ўзига хос тўпламигина бўлибгина қолмай, ўзбек миллий давлатчилигининг илдизлари чуқурлигидан далолат беради.

Конференция ишида Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчилари З.Ҳуснутдинов ва Т.Рисқиев қатнашди.

Т.ШАМАКОВ,
ЎзА мухбири.

«Олим адашса олам адашар»

ёки АҚШ ва Афғонистон воқеаларига муносабат

«Олим адашса олам адашар» деган ҳикматли сўз маълум ва машҳурдир. Бу мухтасар, лекин сермазмун нақлнинг аҳамияти ҳозирги кунда ҳам ўз кучини сақлаб келмоқда. Буни қуйидаги мисоллар билан кўрсатишга ҳаракат қиламиз.

АҚШнинг Афғонистон ҳудудидаги халқаро терроризм ўчоқларини йўқ қилиш мақсадида бошлаган ҳарбий амалиётига нисбатан билдирилаётган муносабатларга бир назар ташлайлик. Ахборот воситалари орқали мушоҳада қилмоқдамизки, бу курашни дунёдаги барча тараққийпарвар кучлар, кўп давлатлар, ҳўп шундан араб ва мусулмон мамлакатларининг деярли ҳаммаси қўллаб-қувватлабгина қолмай, мазкур қора кучларга қарши ҳамкорлик қилиш хоҳишини ҳам билдирмоқда.

Лекин таассуфли томони шундаки, бу ҳақиқатни нотўғри талқин этишлар ҳам учраб турибди. Алалхусус, Покистон, Малайзия, Индонезия, Ироқ, Судан каби мамлакатларда оддий мусулмонлар ва талабаларнинг норозилик намойишларига олиб чиқмоқдалар. Кимлар олиб чиқяпти? Албатта, АҚШ бошлаган ҳарбий амалиётни Афғонистон халқи ва ислом динига қарши қаратилган ҳужум деб баҳолаётган баъзи расмий ва норасмий диний ташкилот раҳнамолари, юқоридаги зикр қилинганимиз адашган олимлар бундай ғирвони тарқатмоқда.

Ахир, бутун дунё кўриб турибди, АҚШ афғон халқига ёки ислом динига қарши уруш қилаётгани йўқ, балки дунёдаги барча халқ, миллат, дин ва маданият душмани саналмиш терроризмларга қарши ҳужум уюштирмоқда. Бу эса яхши ният билан қилинаётган ишдир. Исломда шундай қоида борки, уни «ахаффуз — зарарайн» («икки зарардан енгилини танлаш») деб аталади.

(Давоми 2-бетда).

ЖАҲОН 24 СОАТ ИЧИДА

● **Кеча АҚШ мудофаа вазири (суратда) Доналд Рамсфелд Пентагоннинг терроризмга қарши кураши бўлганчилиги бўлгуси режасини эълон қилди. Унга кўра, АҚШ яқин кунлар ичида толибонларга муҳолифат бўлган Шимолий альянс кучларига ёрдам бериш учун ўз ҳарбийлари сонини уч-тўрт бараварга оширибди, аксилтеррор ҳаракатларини янада фаоллаштиради. Оқ уй раҳбарининг миллий хавфсизлик масалалари бўйича ёрдамчиси К.Райс хоним эса олиб борилаётган ҳарбий амалиётлар Рамазон ойида ҳам давом эттирилишини маълум қилди.**

● **«Asahi» газетасининг хабар беришича, яқин кунлар ичида Япония ҳукумати ўзининг минг нафардан иборат аскарлар гуруҳини Афғонистондаги аксилтеррор амалиётларида иштирок этиш учун юборади.**

● **Кеча АҚШда Фолмут почта бўлими ходими Шарон Уотсон куйдирги касаллигининг қўзғатувчи бактериялар кукуни солинган хатларни жўнатаётган пайтда ҳибсга олинди. Шундай қилиб, Америкада ушбу офатга даҳлдор бўлган биринчи айбдор қўлга олинди.**

● **Куни кеча Грузия президенти мамлакат ҳукумат аъзоларининг барчасини истеъфога чиқарганлигини эълон қилган эди. ИТАР-ТАСС ахборот маҳкамасининг хабар беришича, ҳозир мамлакат парламенти раиси, қатор вазирлар ва Бош прокурор ўз лавозимларидан четлаштирилган. Маълумки, мамлакатимизнинг илк даврлари ҳам Грузия учун осон кечмаган эди.**

Ўшанда мамлакатда фуқаролар уруши юз берган эди. Бироқ Грузияни яна шундай талотўплардан Э.Шеварднадзе тизгинни одил сиёсати билан олиб чиққан эди. Бугун ҳам грузин халқи тажрибали сиёсатчини қўллаб-қувватламоқда. Хабарингиз бўлса, Грузияда ўтказилган охирги президентлик сайловларида Э.Шеварднадзе сайловчиларнинг 80 фоизидан ошиқ овозини олишга муваффақ бўлганди.

● **«Интерфакс» ахборот агентлигининг хабар беришича, шу ҳафтагача қурукликка чиқарилган «Курск» атом сув ости кемасидан 55 нафар ҳарбий денгизчи жасади топилган. Маълумотларга қараганда, атом сув ости кемасида яна олтита «Гранит» русумидаги қанотли ракета бор.**

● **Кеча Рейтер ахборот агентлиги Россия президенти В.Путин билан Оқ уй раҳбари Жорж Буш ўртасида АҚШда бўлиб ўтадиган учрашув муддати аниқ бўлганлиги хусусида хабар тарқатди. Унга кўра, икки мамлакат намояндаларининг юзма-юз мулоқотлари шу йилнинг 13-15 ноябрь кунлари Техасда бўлиб ўтади. Маълум бўлишича, АҚШнинг ракетадан мудофаа тизимини қуриш режаси ва аксилтеррор амалиётларига доир масалалар 3 кунлик музокаралар давомида муҳокама қилинади.**

«Интернет» хабарлари асосида тайёрланди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгашининг
ҚАРОРИ

Иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг еттинчи сессиясини чақириш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Кенгаши **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

Иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг еттинчи сессияси 2001 йил 6 декабрь куни Тошкент шаҳрида чақирилсин.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Раиси **Э. ХАЛИЛОВ**

Тошкент шаҳри,
2001 йил 2 ноябрь.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг еттинчи сессияси муҳокамасига қуйидаги масалаларни киритиш назарда тутилмоқда:

1. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг «Халқаро терроризмга қарши кураш тўғрисида»ги Мурожаатномаси ҳақида.
2. Ўзбекистон Республикасининг 2002 йилги Давлат бюджети лойиҳаси ҳақида.
3. Ўзбекистон Республикасининг Шаҳарсозлик кодекси лойиҳаси ҳақида (биринчи ўқиш).
4. «Хўжалик ширкатлари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни лойиҳаси ҳақида.
5. «Чекланган ва қўшимча масъулиятли жамиятлар тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни лойиҳаси ҳақида.
6. «Мулкни тақсимотга оид битимлар тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни лойиҳаси ҳақида (иккинчи ўқиш).
7. «Кредит уюшмалари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни лойиҳаси ҳақида (биринчи ўқиш).
8. «Суғурта фаолияти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни лойиҳаси ҳақида (биринчи ўқиш).
9. «Фуқароларнинг банклардаги омонатларини ҳимоялаш кафолатлари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни лойиҳаси ҳақида (биринчи ўқиш).
10. «Қимматбаҳо металлардан ясалган буюмларнинг асиллик даражаси ва тамғаланиши тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни лойиҳаси ҳақида.
11. «Чиқиндилар тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни лойиҳаси ҳақида (биринчи ўқиш).
12. Ўзбекистон Республикасида икки палатали парламентни тузиш масаласи юзасидан умумхалқ референдуми ўтказиш тўғрисида.
13. «Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни лойиҳаси ҳақида.
14. Халқаро шартномалар ва битимларни ратификация қилиш тўғрисида.

Депутатлар муҳокамасига ана шу масалалар билан бир қаторда Олий Мажлиснинг ваколат доирасига кирувчи бошқа масалаларни ҳам киритиш мўлжалланмоқда.

Олий Мажлисда

2002 йил Давлат бюджети

лойиҳаси айни пайтда қизғин муҳокама қилинмоқда

Кеча бўлиб ўтган Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Бюджет, банк ва молия масалалари қўмитасининг йиғилишида ҳам 2002 йилга мўлжалланган асосий макроиқтисодий кўрсаткичлар истиқболлари ва Давлат бюджетининг асосий параметрлари лойиҳаси, шунингдек, Давлат бюджетининг 2001 йил 9 ойи мобайнида ижроси якунлари кўриб чиқилди. Йиғилиш қўмитаси раисининг ўринбосари Б.Панаев олиб борди. Кун тартибидаги масалалар юзасидан молия вазири М.Нурмуродов маъруза қилди.

Йиғилишда таъкидлаб ўтилганидек, Давлат бюджетининг 2001 йил 9 ойи мобайнидаги ижроси Олий Мажлис томонидан тасдиқланган параметрларга мувофиқ амалга оширилди. Давлат бюджети харажатларини молиялаштириш, унинг тақчиллиги ва даромадларини келиб тушиши ҳажмлари дастлабки маълумотларга қараганда даромадлар бўйича — 856,3 миллиард сўм миқдорида, 9 ой мобайнида белгиланган истиқбол кўрсаткичга нисбатан 100,4 фоиз бажарилди. Давлат бюджетининг аниқланган йиллик кўрсаткичларига нисбатан 66,6 фоиз, харажатлар бўйича — 877,1 миллиард сўм миқдорида, жорий йилнинг 9 ойлик режасига нисбатан 99,0 фоиз ёки Давлат бюджетининг йиллик кўрсаткичларига нисбатан 65,3 фоизни ташкил этди. Давлат бюджетининг тақчиллиги эса 20,8 миллиард сўм ёки ялпи ички маҳсулотга нисбатан 0,7 фоиз бўлди. Бюджет тақчиллиги Марказий банкнинг кредитлари ва давлат мулкини хусусийлаштиришдан тушган маблағлар, шунингдек, жорий йил бошида республика бюджети ҳисобида бўлган қолдиқ маблағлар ҳисобидан молиялаштирилди.

Йиғилишда таъкидланганидек, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан тақдим этилган Давлат бюджетининг келгуси йилга мўлжалланган параметрлари лойиҳаси мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг стратегик йўналишларини рўёбга чиқариш, амалга оширилаётган иқтисодиёт ва ўзгаришлар кўламини кенгайтиришга доир дастурий чора-тадбирларни назарда тутган ҳолда, 2002 йил макроиқтисодий кўрсаткичлар истиқболлари асосида ишлаб чиқилган. Унда, шунингдек, макроиқтисодий ва молиявий барқарорлик, барқарор иқтисодий ривожланишини, аҳолининг моддий фаровонлиги изчил ўсишини таъминлаш, ташқи иқтисодий фаолиятни эркинлаштириш, валюта бозорини босқичма-босқич эркинлаштириш, Давлат бюджетининг тақчиллигини мақбул даражасини сақлаб туриш, иқтисодий эркинлаштириш шароитларида аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламларини қўллаб-қувватлаш самарадорлигини ошириш, товар ишлаб чиқарувчиларнинг, айниқса, кичик ва ўрта бизнес вакилларининг фаолиятини ошириш мақсадида товар ишлаб чиқарувчилар зиммасидаги умумий солиқ юкларини камайтириш, иқтисодиётнинг тузилмавий ислоҳотларини янада чуқурлаштириш, иқтисодий ўсишни таъминлаш мақсадида инвестиция дастурларини устувор молиялаштириш, стратегик ижтимоий-иқтисодий дастурларни рўёбга чиқариш, ишлаб чиқаришнинг техникавий жиҳатдан қайта қуролланишини амалга ошириш, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, фуқароларни ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятини қўллаб-қувватлаш ва мавкеини ошириш, уларнинг моддий-техникавий негизини мустаҳкамлаш каби ижтимоий-иқтисодий устуворликлар ҳам ҳисобга олинган. Бундан ташқари мамлакат мудофаа қудратини ва хавфсизлигини таъминлаш ва бошқа харажатларни тўла молиялаштириш назарда тутилмоқда.

Йиғилишда 2001 йилга мўлжалланган макроиқтисодий кўрсаткичлар истиқболлари ва Давлат бюджети лойиҳалари Олий Мажлис қўмиталари, комиссиялари, сиёсий партиялар фракциялари ва депутатлар блокларида атрофлича таҳлил этилгани, қизғин муҳокама қилинаётганлиги алоҳида қайд этилди.

Қўмита йиғилишида кўриб чиқилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

Исмат ХУДОЁРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

«Олим адашса олам адашар»

(Давоми. Боши 1-бетда).

Яъни олдимизда икки хил йўл бор. Бири — террорчиларга қарши кураш олиб бориш. Иккинчиси — ҳужум қилмаслик билан террорчиларни ўз ҳолига ташлаб қўйиш. Энди ўзингиз айтинг — қайси бири маъқул? Уларнинг бир ҳужумида олти минг одам қурбон бўлди. Бу жиноят яна давом этса, охир-оқибат қандай натижалар беришини ўйлаб кўриш керак, эмасми?! Муқаддас Ислом дини номидан қилинаётган қўпорувчилик, бузғунчилик ишларини жиловлаб қўйишга ҳисса қўшиш ҳар бир имонли кишининг, ҳар бир мусулмоннинг муқаддас бурчларидандир. Мусулмонларга тўғри йўл кўрсатиш, ҳақиқатни етказиш ўрнига айрим дин пешволари тескари ташвиқот юргизаётганларини қандай тушуниш керак?!

Ойнаи жаҳон орқали халқаро дастурларни томоша қилар эканмиз, Ер юзининг қатор минтақаларида «АҚШнинг Афғонистонга, афғон халқига, мусулмонларга қарши очган урушига қаршимиз» каби ҳайқириқлар билан намойишга чиққан мусулмонлар жамоасини кўриб, таажжубдан ёқа ушлаймиз. Уларнинг нафрат ва ғазаби шунчалик тўлиб-тошганки, бу ҳолатга келтириш фақат адашган олимларнинг қўлидан келади. Уларни кўрган сайин бизда намойишга чиққанларнинг жаҳолатидан эмас, балки уларни терроризмга қарши нафратларини уйғотиш ўрнига бу вабони йўқ қилишга ҳаракат қилаётган кучларга нисбатан адоват қўзғаётган адашган олимларнинг синоатидан ранжимоқдамиз.

Биз ҳам Аллоҳнинг буюк неъмати — имон ва Исломга мушарраф бўлган, ўз динимиз ва эътиқодимизга содиқ мусулмонлармиз. Биз афғон халқининг тинч, хотиржам ва фаровон яшашини хоҳлаймиз. Уларнинг бошига тушган мусибат ва бало-қазони ўзимизнинг бошимизга тушгандек ҳис қиламиз. Шунинг учун ҳам уларнинг бошқа тараққийпарвар мусулмонлар қатори осойишта ҳаёт кечиришларига халақит бераётган қора кучлар тезроқ йўқ бўлиб, ўз миллий ва диний қадриятларини тиклашларига, улар ҳам ҳавас қилса арзийдиган мамлакат қучоғида гуллаб-яшнаб, осуда яшашларини жуда-жуда истаймиз. Давлат ва дин арбоблари, кенг жамоатчилик вакиллари Афғонистон воқеаларига холис ёндашган ҳолда кўплаб тушунтириш ишлари олиб бормоқдалар. Деярли ҳар куни оммавий ахборот воситалари орқали муносабатлар кенг эълон қилинмоқда. Шунга қарамай, воқеалар ривожини кузатган ҳолда дин ва жамоат арбоблари вазиятга тўғри ташхис қўйиб, афкор омманинг чалғитилишига ҳеч ҳам имкон бермасликка ҳаракат қилишлари лозим.

Ноҳақ қон тўкиш, қўпорувчилик, бузғунчилик каби манфур ишлар инсоният дунёга келмай туриб, осмонда, Аллоҳ ҳузурида, фаришталар гувоҳлигида қаттиқ қораланган. Қуръони карим («Бақара» сураси, 30-ояти). Ер юзида бузғунчилик қилувчиларга («Моида» сурасининг 33-ояти) энг қаттиқ жазолар белгиланган. Мазкур қотиллик, бузғунчилик ишлари содир этилганда, лоқайд бўлмасдан уларга қарши курашиш зарурлиги «Бақара» сурасининг 251-оятида кўрсатилган.

Пайғамбаримиз Муҳаммад (с.а.в) ўзларининг кўплаб Ҳадиси шарифларида мазкур ишлар тўғрисида огоҳлантирганлар.

Масалан: «Ёв билан ҳарбий тўқнашувни орзу қилмангиз, балки Аллоҳдан офият ва осудалик тилангиз» (Имом Бухорий).

«Қиёмат куни одамлардан биринчи навбатда тўкилган қонлар тўғрисида сўроқ қилинур» (Имом Муслим).

Маълумки, экстремистик кучларнинг асосий ғояси жиҳод йўли билан инсониятни қўрқитиш, динни ниқоб қилиб, ўз фаолиятини давом эттириш. Бу дегани доимий равишда қайсидир мамлакат халқини қуролли ҳужум орқали мажбурий равишда ислом динига киритиш ва у ерда ўзининг низомини ўрнатишдир. Уларнинг ақидаси бўйича исломга киритишнинг йўли фақат жангу жадал, уруш, ҳарбий тўқнашувдан иборат.

Биз айтамизки, ислом динини қурол воситаси билан ёйиш асло мақбул эмас. Эндиликда бу ғояни татбиқ этиш мақсадида жангариларни тайёрлаш, ҳарбий машқларни давом эттириш ислом динини дунёга манфур қилиб кўрсатиш демакдир. Бунинг ўрнига тинчлик йўли билан ислом динининг қанчалик инсонпарвар, меҳр-шафқатга чақирадиган, тараққийпарвар дин эканини амалда намунали тарзда кўрсатиш, бу бандасига ҳам, Аллоҳга ҳам ёқадиган услубдир. Акс ҳолда ҳозир ислом ёки мусулмон деганда одамлар тасаввурида пахмоқсоқол, юзига ниқоб кийган, жулдур кийимли қандайдир бир қора шарпа намоён бўлишидан наҳот баъзи дин пешволари қаноат ҳосил қилсалар?! Ойнаи жаҳон орқали шу каби совуқ башараларни кўрганимизда хижолат чекамиз ва табиий савол берамизки, нега улар исломни дунёга хунук қилиб кўрсатмоқдалар? Нега эзгуликка чақирувчи муқаддас динимизни ёвузлик манбаи қилиб қўймоқдалар? Аниқки, уларни адашган олимлар йўлдан урмоқдалар!

Абдулазиз МАНСУР.

Драматургия ва замонавий қаҳрамон

Ўзбек Миллий академик драма театрида ёш ижодкорларнинг «Драматургия ва замонавий қаҳрамон» мавзуида семинар-кенгаши очилди. Тадбир Маданият ишлари вазирлиги, Ёзувчилар уюшмаси ва «Ўзбектеатр» ижодий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳамкорлигида ташкил этилди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Давлат маслаҳатчисининг ўринбосари А.Мелибоев тадбирни очар экан, мамлакатимизда ёш авлодни маънавий-маърифий жиҳатдан етук инсонлар этиб тарбиялашга алоҳида эътибор қаратилаётганини айтди. Давлатимиз раҳбари Ислом Каримов "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати фаоллари билан бўлган учрашувда таъкидлаганидек, бу борада халқимизнинг ёшларга ибрат бўладиган буюк намояндалари ҳаёти ва фаолиятини ўрганиш, навқирон авлодни улардан ўрнак олиш руҳида тарбиялаш ҳам катта ўрин тутади. Бунинг учун тарихимизда ўтган улуғ зотларнинг ҳаёт йўли, қолдирган меросини бир ёқламаликка берилмай, тўғри ва ҳаққоний акс эттириш даркор. Лекин фақат ўтмишдаги сиймолар билан чекланиб қолмасдан, бугунги кун қаҳрамонларини, илғор замондошларимизни ҳам миллат, халқ минбарига кўтариш, уларнинг ҳурматини жойига қўйиш керак. Токи, улар ёшлар учун том маънода ибрат намунаси бўлсин.

Тадбирда сўзга чиққанлар ёшларни Ватанга, истиқлол ғояларига садоқат, миллий қадриятларимизга ҳурмат руҳида тарбиялашга хизмат қиладиган замонавий қаҳрамонлар сиймосини яратиш, бу жараёнга ёш ижодкорларни кенг жалб этиш масалаларига тўхталдилар.

Уч кун давом этадиган семинарда ёш драматургларнинг янги асарлари муҳокама қилинади, таниқли режиссёрлар, театршунослар билан давра суҳбатлари ўтказилади.

Назокат УСМОНОВА,
ЎзА мухбири.

Биз Конституцияни қандай ўрганяпмиз?

Ўқиш уқиш билан эгизакми?

Президентимизнинг «Ўзбекистон Конституциясини ўрганишни ташкил этиш тўғрисида»ги Фармойиши Навоий вилоятида қандай бажариляпти? Мухбиримиз аҳолининг турли қатламларига мансуб фуқаролари фикр-мулоҳазаси билан қизиқди.

Нормамат ДУСАНОВ, фермер:

— Конституциямизда инсоннинг инсондек яшаши, меҳнат қилиши, дам олиши — барча-барчаси кафолатланган. Ҳар бир шахс мулкдор бўлишга ҳақли. Лекин қонунни пухта билмаслигимиз оёғимиздан олиб туравераркан-а. 10 гектар еримиз бор. Уч миллион сўм кредит сўраб, роса овора бўлдик. Прокуратура аралашди. Ҳақ эканмиз, энди ишларимиз юришиб кетди. Конституцияни ўрганмасдан иқтисодий, ижтимоий ҳақ-ҳуқуқларни билиб олиш қийин экан. Бутун жамоа бўлиб уни пухта ўзлаштиришга киришдик.

Ҳикматилла ҚОРАБОЕВ, маҳалла оқсоқоли:

— Конституцияни ўрганиш уни ўқиб чиқсанг бўлди, дегани эмас. Маҳалламизда турли миллатга мансуб 4270 нафар аҳоли бор. Уларни бир ўқув хонасига киритиб ўқитиш, пировардида имтиҳон олишнинг имкони йўқ. Аммо маънавият хонамизда Асосий қонунимизни ўрганишга оид барча услубий қўлланмалар етарли. Имкон қадар ҳар бир фуқарони ана шу хонага етаклаяпмиз, қонун асосларини ўрганишларига ҳисса қўшяпмиз, дея оламан.

Жайнар САРИБОЕВ, чўпон:

— Ҳуқуқий тарбия дегани қонунлар алифбоси — Конституцияни ўрганишдан бошланса керак. Мактабда ўқийдиган кичик ўғлим Тулепберген уни бобма-боб ёд биламан, дейди. Қани, бир бошдан қайтарчи дейман. айтаверади, тушунмаганимни сўрайман. Шу тариқа иккаламиз ҳам бахтимиз Қомусини анча-мунча билиб олдик.

Виктор КЛЕНЕНКО, ҳайдовчи:

— Йўл ёқаларига ўрнатилган ҳар хил тарғибот воситалари кўзни қамаштиради. Ҳар куни, ҳар дақиқада неча-неча нигоҳлар уларга қадалаверади. Аммо вилоятимиз марказида ҳам, қишлоқ кўчаларида ҳам негадир Конституциямизни тарғиб этувчи панно, шиор, суратлар йўқ ҳисоб. Бахтимиз Қомуси, дея ардоқланадиган бу бош ҳужжат ҳамма жойда ўз бўй-басти, улуғворлигини кўрсатиб турса фақат наф келтиради.

Шамсиддин КАЛОНОВ, тарғиботчи:

— Уни пухта биламан, дейишдан йироқман. Аммо бобма-боб айта оламан. Масалан, биринчи бўлими, биринчи боби ва биринчи моддаси «Ўзбекистон — суверен демократик республика» деб бошланган. Демоқчиманки, аввало, бу ерда суверен давлат тушунчасини атрофлича изоҳлашимиз керак. Худди шундай ҳар бир жумла мазмун-моҳиятини ўзинг пухта ўзлаштирмай туриб, бировга Конституция асосларини тушунтириб бериб бўлмайди. Менимча, Фармойишнинг бажарилиши кўп жиҳатдан тарғиботчиларнинг билимдонлигига боғлиқ.

Надежда АЛПИЕВА, боғча тарбиячиси:

— Болаликда олинган илм худди тошга ўйиб ёзилган ҳарф каби бир умрга муҳрланиб қолади. Эндигина боғчага қадам ташлаган фарзандларимиз шуурида Конституцияга чуқур ҳурмат, юксак эътиқод туйғусини уйғотишда турли услублардан фойдаланяпмиз. Боғчамизга юринг, ширинтойлар тилида ва дилида Бахт қомусимиз қандай жаранглашини кўриб, албатта, хурсанд бўласиз.

Ҳамза БЕГМАНОВ, мактаб ўқувчиси:

— Расм чизишга қизиқаман. «Конституциямиз — бахтимиз пойдевори» кўрик-танловида вилоят ғолиби бўлдим. Бу мавзудаги ўнлаб чизмаларим уни қайта-қайта ўқиш орқали юзага келган-да.

Нуритдин АҲМЕДОВ, қишлоқ муаллими:

— Давлат Тест марказида чоп этилган, «Конституцияни биласизми?» номли китобчадаги саволлар бу мавзуни ўрганишда жуда қўл келяпти. Ҳар бир жамоада тест саволлари билан ишлаш катта самара беради.

«Халқ сўзи» мухбири Абдуваҳоб ПИРМАТОВ ёзиб олди.

Юрт равнақи — мақсадимиз

Биз ёшлар шундай бир даврда яшамоқдамизки, илм-фан, тараққиёт одимлари сари илдам қадам ташламоғимиз учун барча шарт-шароитлар муҳайё. Чунончи, халқаро олимпиадаларда қатнашиш, чет давлатларда билим олиш, ҳазилакам ишми? Бу ҳақда бундан 10-15 йил аввал гапириб бўлармиди? Биз чиндан ҳам бахтли, дунёга чиқиб бораётган авлодмиз. Масалан, опам Дилнора Азимова иқтидорли ёшларни қўллаб-қувватлаш «Умид» жамғармаси орқали Америка Қўшма Штатларининг «МЭН» университетида таълим олиб қайтди. Бунинг ҳаммаси юртимиздаги тинчлик-тотувликдан ҳамда Юртбошимизнинг биз ёшларни севиши ва улкан ғамхўрлигидандир. Телевидениеда Афғонистонда бўлаётган уруш туфайли сарсон юрган ёшларни кўриб, бугунги тинч ҳаётга шукроналар айтаман.

Эзгулик барибир ғолиб чиқади. Афғон заминида ҳам вақти келиб, яхши кунлар бошланади. Халқи биз каби тараққиётга юз тутади.

Бизнинг эса мақсадимиз битта: огоҳ ва ҳушёр бўлиб, тинчлик учун курашайлик, ўз уйимизни ўзимиз асраб, юрт равнақига улкан ҳисса қўшайлик.

Ирода АЗИМОВА,
Жаҳон тиллари университети халқаро журналистика факультети 1-курс талабаси.

АЁЛ ВА ФАРЗАНДГА ҒАМХЎРЛИК

(Давоми. Боши 1-бетда).

Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилоятининг ўзида эса аёллар ва болалар саломатлигини муҳофаза қилиш, аҳолини тоза ичимлик суви билан таъминлаш, умуман сув тақчиллиги оқибатларини енгиллаштириш йўлида кенг қамровли ишлар амалга оширилмоқда. Соғлиқни сақлаш вазирлигининг санитария-эпидемиология маркази ходимлари мазкур ҳудудларнинг санитария-эпидемиология ҳолатини мунтазам ўрганиб бормоқдалар. Жумладан, Хоразм вилоятида болалар шифохонаси қайта таъмирланиб, янгидан жиҳозланди. Бунга 200 миллион сўм маблағ сарфланди. Қорақалпоғистон ва Хоразм вилоятининг сув тақчиллигидан талофат кўрган ҳудудларига ёрдам бериш мақсадида Жаҳон банки кредити ҳисобидан 820 минг АҚШ долларига вакциналар, дори-дармонлар, тиббий жиҳозлар сотиб олиш кўзда тутилган. Ҳозиргача 119,6 минг АҚШ долларига вакциналар келтирилиб, 4 ёшгача бўлган болаларни вирусли гепатитга қарши эмлаш ишлари ўтказилмоқда. Бу ҳудуддаги туманларга 464,6 минг АҚШ долларига 25 хилдаги дори-дармонлар сотиб олиш учун тендер ўтказилди. Шу бугунгача 231,951 АҚШ долларига турли ҳаётий зарур дори-дармонлар келтирилиб, тарқатилди.

Ҳозирги кунда Қорақалпоғистон ва Хоразм вилоятининг ҳар бир туманига қўшимча биттадан тез ёрдам автомашинаси, тиббий асбоб-ускуналар, 21 турдаги дори-дармонлар сотиб олиш режалаштирилган.

Шунингдек, Оролбўйи ҳудудига Германия, Голландия, АҚШ мамлакатлари, Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти ҳам ҳомийлик ёрдамлари кўрсатмоқда. Масалан, Германиянинг фуқароларни муҳофаза қилиш департаменти Қорақалпоғистон Республикаси учун 5,5 миллион, Хоразм вилояти учун эса 1,0 миллион немис маркаси миқдорида маблағ ажратиб, тиббий асбоб-ускуналар ва жиҳозлар етказиб берди.

Оролбўйи ҳудудидаги аҳолининг саломатлиги, ижтимоий муҳофазаси доимий диққат-эътиборда эканлигига яна кўплаб мисоллар келтириш мумкин.

Ойбек РАҲИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

«Ғиждувон пахта тозалаш» ҳиссадорлик жамияти ишчи-хизматчилари бу йилги мавсумга пухта ҳозирлик кўрган эдилар. Ҳар йили Ғиждувон ва атроф туманлардан қарийб қирқ минг тонна пахта ҳосилини қабул қилиб оладиган ушбу корхона вилоятдаги иқтисоди бақувват корхоналар сирасига киради. Айни пайтда бу ерда иш бир маромда давом этмоқда.

СУРАТЛАРДА: корхонада иш қизғин; лаборант Олия Абдуллаева ўз ишига масъулият билан қарайди.

Собир ЗУФАРОВ (ЎзА) олган суратлар.

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг пленуми

Шу йил 2 ноябрь куни Ўзбекистон Республикаси Олий судининг навбатдан ташқари пленуми бўлиб ўтди. Олий суд раиси У.Мингбоев бошқарган ушбу тадбирда «Жиноий жазоларнинг либераллаштирилиши — жамиятни эркинлаштириш борасидаги суд-ҳуқуқ ислоҳотининг муҳим босқичи» ҳақидаги масала муҳокама этилди.

Пленумда ҳуқуқ-тартибот идораларининг масъул ходимлари, Қорақалпоғистон Республикаси фуқаролик ва жиноят ишлари бўйича Олий суди, фуқаролик ва жиноят ишлари бўйича Тошкент шаҳар, вилоятлар ва унга тенглаштирилган судларнинг раислари иштирок этдилар.

Олий суд раиси ўринбосари Б.Жамоловнинг маърузасида таъкидланганидек, 2001 йил 29 август куни Олий Мажлис сессиясида Президентимиз ташаббуси билан «Жиноий жазоларнинг либераллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Жиноят, Жиноят-процессуал кодекслари ҳамда Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексларга ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги Қонуннинг қабул қилиниши суд ислоҳотлари йўлида ташланган катта қадамдир. Шу йил 18 октябрдан кучга кирган мазкур Жиноят кодексининг махсус қисмидаги моддаларида муқобил жазо турлари кўпайтирилганлигини кўриш мумкин. Яъни қамоқ билан боғлиқ бўлмаган жазоларнинг муқобил тарзда маълум бир жиноят таркиби учун санкцияда туриши фуқароларнинг ижтимоий ҳимояси ҳамда одил судловни амалга оширишда муайян айб учун жазо тайинлаш чоғида қонун устуворлигини таъминлаш имкониятларини янада кенгайтиради.

Шундай экан, энг аввало, либераллаштиришнинг мазмун-моҳияти ва аҳамиятини чуқур идрок этиш, ҳар бир соҳада қонун устуворлигини таъминлаш, жазо тайинлашда адолат мезонига қатъий риоя қилиш суд-ҳуқуқ ходимларининг биринчи галдаги вазифаси бўлиши лозим.

Пленумда муҳокама этилган масалалар, шунингдек, ташкилий ва жиноят ишлари бўйича келтирилган бир неча протестлар асосида тегишли қарорлар қабул қилинди.

Олий суд матбуот хизмати.

Тадбиркор қонун ҳимоясида

ШАРТНОМА нега тузилади, хўжакўрсингами?

Одамлар ҳуқуқ-тартибот идораларига қачон мурожаат қиладилар? Ҳуқуқлари бузилганда. Тошлоқ қишлоқ фуқаролар йиғинида яшовчи Ойбек Мамажонов ҳам идорамизга фиғони фалакка чиққан ҳолда кириб келди.

— Қишлоқда тадбиркорликни ривожлантириш ҳақида тинмай қайғурилаётган бўлса-ю, икки кишининг имзосини кутиб ойлаб югурсам, шу ҳам инсофданми?

Ойбекнинг куйинганича бор экан. Унинг деҳқончиликка йўналтирилган фермер хўжалиги ташкил этиш ҳақидаги аризаси узоқ муддатдан сўнг кўриб чиқилгани етмагандек, ер ажратиш, хўжаликни давлат рўйхатидан ўтказишни ҳам чўзиб юборишибди.

— «Бўстон» ширкат хўжалиги вакиллар йиғилишининг бизнинг «Асилбек» фермер хўжалигимиз учун ер ажратиб бериш ҳақидаги қарори чиққанига уч ойдан ошди. Уни тасдиқлаш юзасидан туман ҳокимининг қарори лойиҳаси ҳам тайёрланган. Аммо ҳокимнинг биринчи ўринбосари Аҳмаджон Маматов ва туман ер ресурслари хизмати бошлиғи Кенжамирза Комиловлар имзо чекишмаяпти. Ҳайронман, ҳужжатлар етарли бўлса, яна нимани кутишаяпти, — гапини давом эттиради, бўлғуси фермер.

Аризачининг мурожаати бўйича масалани ўрганишга киришдик. Ҳақиқатан, ишнинг салкам тўқсон фоизи битган, сўнгги қарор чиқиши учун юқоридаги икки шахснинг имзосигина қолган экан. Уларга қонун талаблари бузилаётганлигини эслатишга тўғри келди. Натижада «Асилбек» фермер хўжалигига ер ажратиб, Низомини давлат рўйхатидан ўтказиш учун атиги бир ҳафта кифоя қилди.

Ёки Тўлқин қишлоғи фуқароси Абдулла Кимсанбоевга ўзининг деҳқон хўжалигига чорва моллари сотиб олиш учун кредит олиш осон кечмади. Шу мақсадда тегишли идораларга бир ярим йил югуриб натижа чиқара олмагач, биздан кўмак сўраб келган бу кишига «Бандлик» бўлими ўн кун ўтар-ўтмас бир миллион сўм кредит ажратди. Бугун Кимсанбоев қорамол сотиб олиб, хусусий хўжаликни йўлга қўйганидан хурсанд.

Бу мисолларни бежиз келтирмадим. Юртбошимиз томонидан кичик ва ўрта бизнесга кенг йўл очиш, қишлоқда тадбиркорликни ривожлантириш, хусусан ерни ҳақиқий эгасига бериш вазифаси қатъий қўйилаётганига қарамай, бу масала айрим мансабдор шахслар онгига тўла етиб бормаётгани кишини таажжублантиради.

Қишлоқда ишбилармонликка тўсиқ бўлаётган ҳоллар шугина эмас. Кузатишлар кўплаб корхона ва ташкилотлар раҳбарларининг деҳқон-фермер хўжаликлари билан тузилган шартномалар ижросига беписандлиги хусусий мулк эгаларининг иқтисодий аҳволи ёмонлашувига олиб келаётганини кўрсатди. Жумладан, «Наманганвино» очиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятининг маҳсулот етказиб берувчилар билан муносабатида шундай ҳолни учратдик. Мазкур қайта ишлаш корхонасида маҳсулот ҳақини тўлашни йиллаб чўзишади. Агар шундай бўлмаса, Нориндаги «Баҳодир» деҳқон хўжалигидан 2000 йилнинг сентябрида сотиб олинган 2110 килограмм узум ҳисоб-китобини аллақачон охирига етказишарди. Катта умидлар билан бу ерга 5080 килограмм узум топширган «Аширали ота» деҳқон хўжалиги бошлиғи Қурбонали Раҳмонов ҳам ҳақини ололмай, салкам бир йил овора бўлибди. Ҳар гал мурожаат қилганида «Корхонанинг иқтисодий аҳволи чатоқ, кейинроқ келинг», дея қўйнини пуч ёнғоққа тўлдириб юборишар экан. Афтидан, корхона бош ҳисобчиси Камолиддин Умаров халқ хўжалигида ўзаро ҳисоб-китобларни тартибга солиш ҳақидаги қарор талабларини унутиб қўйган чоғи. Ўша маҳсулот учун олдиндан 15 фоиз ҳақ тўлаш, қолган қисмини узоғи билан уч ой ичида тўлаб бериш шарт эканлиги эслатилгач тумандаги олти деҳқон хўжалигида бўлган 880052 сўм қарзини узиш ҳаракатига тушди.

Шартнома ижроси қатъий. У ҳар икки томоннинг ишга муносабатини ҳам белгилайди. Бирови сал чекиндими шеригининг манфаати зарарга кетади. Бу шерикчиликка хиёнат дегани. Туман прокуратурасининг иш режасига мувофиқ «Фермер хўжалиги тўғрисида»ги Қонун ижроси кўриб чиқилганда, айрим таъминот корхоналари бу тоифага ўгай кўз билан қарашаётгани аниқланди. Фермерга нима керак? Экинга солиш учун ўғит, техникасини ишлатиш учун ёнилғи-мойлаш маҳсулотлари. Ҳаққулобод нефть маҳсулотлари корхонаси 59 та фермер хўжалиги билан тузилган шартноманинг 12 тасини бажармабди. Шундан кейин ёқилғи ололмаган фермердан пировард натижа кутиш мумкинми?

Барқ уриб ўсаётган ўн гектар пахтасига маъданли ўғит сўраб сарсон бўлган хўжаободлик Мукаррам Каримова ҳам шартнома ижроси «унутилганлигидан» арз қилди. «Қишлоқхўжаликкимётаъминот»нинг туман бўлимига боравериб тоқати тоқ бўлган фермер етарли ўғит олиб бериш учун мутасаддиларнинг тинчини бузишга тўғри келди.

Шуни ҳам айтиш керакки, тадбиркорликни танлаганларнинг ҳаммаси ҳам ўз ҳақ-ҳуқуқларини тўла тушуниб етавермайдилар. Бундан эса баъзилар фойдаланиб қолишяпти. Албатта, бундай ҳолда фермер ёки деҳқоннинг манфаатига путур етган бўлади. «Боғбон» фермер хўжалиги бошлиғи Офтобхон Қирғизова билан шундай ҳол рўй берди. Гап шундаки, «Норин» ширкат хўжалигига маҳсулот топширган бу аёл шартнома тузмаганлиги учун анчагина машаққат чекади. Унинг ҳуқуқларини тиклашда прокуратура ёрдами асқотди. Хўжалик судига даъво аризаси киритганимиздан сўнг ширкат хўжалиги О. Қирғизовага 139520 сўм жаримасини қўшган ҳолда 488320 сўм тўлашига тўғри келди.

Деҳқончилик ишлаб чиқаришнинг эртанги куни фермерлар билан боғлиқ. Унинг истиқболини кўра билмаган мутасаддиларга орамизда жой бўлмаслиги керак. Шундай экан, ислоҳотлар тўлқинининг олдинги сафида бораётган фермернинг ҳам, деҳқоннинг ҳам у ёки бу соҳада камситилмаслиги ҳамиша эътиборда бўлади.

Юсуфжон ОЛИМОВ,
Норин тумани прокурори, адлия катта маслаҳатчиси.

«Пахта — 2001»

Касбининг катта хирмони

Касби тумани пахтакорлари Қашқадарёда иккинчи бўлиб зафар маррасига етиб келдилар. Давлатга 62 минг 800 тонна юқори навли саноат хомашёси етказиб берилди.

Таъкидлаш керакки, касбиликлар об-ҳаво ноқулай келган бу йилги шароитда астойдил меҳнат қилиб, мўл ҳосил етиштириш учун бой тажрибани ишга солдилар. Энг аввало, уруғ танлашга, ғўза парваришига алоҳида эътибор берилди. Барча агротехника тадбирлари ўз вақтида амалга оширилди. Фермерлик ҳаракати кенг авж олдирилди. Айниқса, Ўзбекистон Фанлар академиясининг Микробиология институти олимлари томонидан яратилган «Ер малҳами» — биоазотдан фойдаланилганлиги яхши самара берди. Бу дармондори қўлланилган майдонларда 10-12 центнер кўп ҳосил етиштирилди.

Туманнинг катта хирмонига «Майманоқ», Улуғбек номли, Шароф Рашидов номли, «Қашқадарё», Ҳамза Хўжақулов номли, С. Насафий номли, «Ғалаба», «Талишбе» хўжаликларининг пахтакорлари салмоқли ҳисса қўшдилар. Бу хўжаликларда ҳар гектар майдондан 40-45 центнердан хирмон кўтарилди.

С. БОЙМУРОДОВА.

Сана

ЮНЕСКО — маърифат элчиси

Сир эмас, бугун дунёнинг турли минтақаларида уруш ва можаролар бўлиб ўтаётган бир пайтда халқаро ташкилотларнинг ўрни, аҳамияти ва айтиш мумкинки, таъсири тобора юксалиб бормоқда. Ана шундай жараёнда БМТнинг Таълим, фан ва маданият ташкилоти — ЮНЕСКО ҳам етакчи мавқега эга бўлмоқда. Нега? Чунки, ушбу ташкилотнинг бош вазифаси халқларнинг маданий ҳаётини, маънавий дунёсини юксалтириш, улар ўртасидаги ўзаро маданий алоқаларни мустаҳкамлаш саналадики, очиғи, бу омилларсиз инсоният тараққиётини тасаввур ҳам этиб бўлмайди.

1946 йилнинг 4 ноябрида БМТ қошида ташкил топган айни ташкилот ўтган давр мобайнида ўзининг маърифатпарвар ғояси билан дунёнинг ҳар бир нуқтасига кириб борди. Оламу одамлар ҳаёти билан чамбарчас боғлиқ эканлигини далиллади. Ҳозирги кунда унинг аъзолари сафида 190 га яқин давлат борлигининг ўзиёқ фикримиз исботидир. ЮНЕСКО учун дунёнинг барча халқлари тенг. Уларнинг ўтмиши, бугунги куни, ўзига хос яшаш тарзи ва хилма-хил маданиятини бирдай эъзозлайди. Гарчи, мазкур ташкилот дунёда маорифни ривожлантириш, маданий меросни асраш ва коммуникацияни юксалтиришга ихтисослашган бўлсада, аммо жаҳонда ялпи хавфсизликни сақлашдаги ўрни ҳам беқиёс. Негаки, ЮНЕСКОнинг сайёрамизда тинчликни мустаҳкамлаш стратегияси инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, демократиялаш жараёнини қўллаб-қувватлаш, можароларнинг олдини олишдан иборатдир.

Ўзбекистон билан ЮНЕСКО ўртасидаги муносабатлар мамлакатимиз истиқлолга эришгандан сўнг янги босқичга кўтарилди. 1993 йил 29 октябрда Ўзбекистон ЮНЕСКОнинг тўлақонли аъзоси бўлди. Ва, ўшандаёқ ЮНЕСКО дастурига буюк мунажжим ва давлат арбоби Муҳаммад Тарағай Улуғбек таваллудининг 600 йиллигини нишонлаш таклиф этилди. Ва, бу сана ташкилотнинг Париждаги қароргоҳида юксак даражада нишонланди. Очиғи, айни тадбир ўша пайтда соҳибқирон Амир Темурнинг муборак байрамларининг бошланиш дебочаси бўлган эди. 1996 йил баҳорида гўзал Парижда бўлиб ўтган ушбу байрам тадбирлари улуғ давлат арбоби, моҳир саркарда, буюк бунёдкор ва маърифат ҳомийси бўлган бобокалонимиз Амир Темурнинг жаҳон маданияти, санъатига қўшган улкан ҳиссасини ҳамда озод мамлакатимизнинг халқаро нуфузини дунёга яна бир бор намоён қилди.

Шуни ҳам айтиш жоизки, ЮНЕСКО мамлакатимизда амалга оширилаётган таълим соҳасидаги ислоҳотларга ҳам яқиндан ёрдам бермоқда. Бу ёрдам мутахассислар тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш, турли халқаро ўқув анжуманларини ташкил этиш орқали бўлмоқда. Шу ўринда бир мисол. Ушбу халқаро ташкилотнинг «ЮНЕСКО мактаблари» деган лойиҳаси бор. Маълумотларга қараганда, ҳозир жаҳонда 5700 дан ортиқ ана шундай мактаб бор. Ўзбекистонда эса 26 та мактаб шундай номга эга. ЮНЕСКО мазкур билим даргоҳлари билан дунёнинг турли бурчакларида мактаблар ўртасида мулоқот ўрнатади, маърифий тадбирлар ўтказади.

Шу билан бирга, Орол муаммоси ҳам ЮНЕСКОнинг доимий эътиборида турибди. Бундан бир муддат олдин Орол денгизи сатҳи маниторинги ахборот жамғармасини тузиш бўйича лойиҳа амалга оширилди. Ва, бу лойиҳа учун 1 миллион доллардан ортиқ маблағ ажратилди.

Умуман олганда, юртимизда ушбу халқаро ташкилот доирасида амалга оширилган тадбирлар хусусида қисқача тўхталиш жуда қийин. Негаки, Ўзбекистон-ЮНЕСКО ўртасидаги алоқалар йилдан-йилга кенгайиб бормоқда. Амалга оширилаётган ишлар ҳам шунга яраша бўлмоқда. Келажакдаги режалар эса бундан-да юксак. Зеро, Ўзбекистон Президенти айтганидек, «Биз ЮНЕСКОни Ўзбекистоннинг маданий ва маънавий бойликларидан жаҳонни, ўз навбатида дунё маданияти билан халқимизни таништирадиган обрўли ташкилот деб биламиз».

Ф. САНАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ИСТИҚЛОЛ АДАБИЁТИ ЭНГ ИЛҒОР АДАБИЁТДИР

«Энг катта ютуғимиз — одамларимиз онги ва тафаккурининг ўзгарганидир», деган эди Юртбошимиз истиқлол йилларида эришилган зафарларга тўхталар экан. Ушбу сўзлар, табиийки, бадиий тафаккуримизга ҳам тааллуқлидир. Таниқли адабиётшунос, профессор Озод ШАРОФИДДИНОВ билан суҳбатимиз ҳам адабиётимизда рўй бераётган янгиланишлар, ютуқ ва муаммолар, шукуҳли давримиз қаҳрамонлари образини яратиш билан боғлиқ бадиий-эстетик масалалар хусусида бўлди.

— Мустақилликнинг ўтган ўн йили давомида мамлакатимиз ва халқимиз ҳаётида улкан ўзгаришлар рўй берди. Бу ўзгаришлар бунёдкорлик руҳи билан характерланади. Алалхусус, тоталитар тузум тазйиқидан халос этилган адабиётимиз — истиқлол адабиёти вужудга келди...

— Аввало, айтмоқ кераккки, истиқлол адабиёти бу хронологик тушунча эмас. Соддароқ қилиб айтганда, истиқлол адабиёти деганда биз фақат 1991 йилдан кейин яратилган асарларнигина тушунмаслигимиз керак. Истиқлол адабиёти Чўлпонлар, Фитратлар ижодида бошланганидек, у сўнгги ўн йилликда ҳам шаклланишда давом этди. Табиийки, бундан кейинги ўн йилликларда ҳам такомилида давом этади.

— Ўтган ўн йил истиқлол адабиёти шаклланиши учун кам муддатми?

— Классик шоирлардан бири: "Агар бир йилда иккитагина яхши шеър ёзсам, ўз ижодимни ғоятда самарали санар эдим. Чунки қирқ йил давомида саксонта яхши шеър ёзган бўламан. Аммо бу маҳолдир", деган экан.

Истиқлол адабиёти — энг илғор адабиёт демакдир. Ватанимизнинг келажаги буюк бўлганидек, адабиётимиз келажаги ҳам улуғдир.

Адабиёт санъат ҳодисаси, инсоннинг руҳий-психологик фаолиятининг асосий соҳаси сифатида оламнинг образли инъикоси ўлароқ яшашда давом этади. Фақат у энди даврнинг энг янги ва илғор ғоялари, миллий ғоялар билан бойиган, энг муҳими эса бадиий жиҳатдан жуда юксак даражада турадиган адабиёт бўлади. Озод халқнинг мустақил адабиёти ҳар жиҳатдан баркамол адабиёт бўлмоғи керак. Бу адабиётда сийқа, олди-қочди, ўртамиёна асарларга мутлақо ўрин бўлмаслиги лозим.

Шу жиҳатдан ҳам мустақиллик йилларида яратилган ҳамма асарларни ҳам истиқлол адабиёти даражасидаги ижод маҳсули, дея олмаймиз. Бошқача айтганда, "бир йилда иккитагина яхши шеър ёзиш"ни орзу қилган шоирнинг талабчанлиги нуқтаи назаридан олиб қаралса, масала янада ойдинлашади. Бир неча асар, албатта, юксак бадиий савиядаги асарларни назарда тутмоқдаман, истиқлол адабиётини тўла-тўкис шакллантирди, дейиш ноўрин бўлур эди. Истиқлол адабиёти мустақиллик берган эркинликлардан виждон амрига мувофиқ истифода этиш, қалб ҳарорати билан ижод қилиш маҳсулидир.

— Бу эркинликларнинг энг асосийлари, сизнингча, нималардан иборат?

— Биринчи навбатда, ижод учун эркин шароит яратилганини алоҳида таъкидлаш керак. Ҳаётни акс эттиришга, одамлар характерини яратишга эркин муносабат янги адабиётнинг муҳим белгисидир.

Адабиётдаги янгиланиш жараёнлари ҳақида тўхталганда эса, албатта, мазкур санъат соҳасининг специфик хусусиятини назарда тутиб мулоҳаза юритмоқ зарур. Масалан, гулзордаги гулларни бугун суғорсангиз, эртасига эрталабоқ яшнаб-яйраб кетади, унинг яшиллиги қуюқлашади, танаси бақувват тортади, ғунчалайди, хуллас, дабдурустдан янгиланади. Адабиётдаги янгиланиш жараёни эса секин-аста кечади.

Биринчидан, 80-йиллар "қайта қуриш даври" деб аталган бўлса-да, у даврдаги адабиётимиз жуда чуқур таназзулни бошдан кечирмоқда эди. Ҳаётдаги муайян ҳодисалар адабиётда ҳам ғоявий парокандаликни вужудга келтирган, кўпгина ёзувчилар эски қадриятлар кунпаякун бўлаётганини кўриб, саросимага тушиб қолган эди.

Истиқлол адабиёти ижодкордан ана шу таназзулни енгиб ўтишни талаб этарди. Янги адабиёт яратиш учун, табиийки, ижодкорнинг тафаккури ҳам ўзгарган бўлиши керак.

Иккинчи сабаб ҳам шу билан боғлиқ — шўро замонида кўп йиллар давомида зиёлилар ўртасида муайян дунёқараш, муайян тафаккур типи шакллантирилган. Буни шартли равишда мустамлакачилик тафаккури ёки мутелик, тобелик тафаккури деб аташ мумкин. Афсуски, узоқ йиллар мобайнида бундай тафаккур қон-қонларга сингиб кетганди. Ҳатто, энг пешқадам, энг фикрловчи ёзувчиларимиз ҳам бундай тафаккур тазйиқидан бутунлай халос бўла олмаганлар ўшанда. Истиқлол адабиётини яратмоқ учун, биринчи навбатда, ана шу "мустамлака тафаккури"ни илдизи билан йўқотмоқ керак эди. Янги тафаккурни ишлаб чиқмоқ, уни қон-қонларга сингдирмоқ зарур эди. Эркин тафаккур эгалланиши билан ёзувчига қанот бағишлайди, унинг янги парвозига йўл очиб беради.

Фикримни далиллаш учун мисол келтираман. Яқинда Ўзбекистон халқ ёзувчиси Саид Аҳмаднинг "Қоракўз мажнун" ҳикоялар китоби чиқди. Унга адибнинг сталинча қатлиомларни фош этишга бағишланган ҳикоялари киритилган. Мен бу асарларни том маънодаги истиқлол адабиётининг ёрқин намуналари, деб атайман. Бу ўринда гап, албатта, уларнинг мустақиллик даврида ёзилганида ёхуд шўролар даврини фош қилиш руҳи билан суғорилганида эмас. Гап шундаки, бу ҳикояларнинг ҳар бирида адибнинг эркин қалам тебратгани, янада муҳими — эркин фикр юритгани, озод руҳи, мустақиллик тафаккурига эга бўлгани учун тасвирлаётган воқеа-ҳодисаларнинг моҳиятига чуқур кириб борганида. Ҳикояларда инсон ва тоталитаризм муаммоси марказда туради. Тоталитаризмнинг моҳияти очилади. Бу моҳият шунда кўринадики, Сталин яратган тоталитар тузум биринчи қадамидан бошлаб сўнгги нафасигача ўз фуқароларига, оддий инсонга қарши уруш олиб борган. Бу тузумнинг мақсади ҳар бир инсондаги инсоний сифатларни, инсоний ифтихорни таг-туги билан суғириб ташлаш, ҳар бир инсонни фақат буйруқни бажарувчи, фақат буйруқ берувчининг кўзига жовдираб қараб турувчи иродасиз, эътиқодсиз, бандитабиат махлуққа айлантириш бўлган ва бу йўлда одамларни ақл бовар қилмас қийноқларга дучор этган.

Саид Аҳмад асарларининг янгичалиги шундаки, адиб уларда тоталитар тузумнинг зоҳиран ҳар қанча қудратли эканига қарамай, ичидан чириганини кўрсата олган. Инсон, ўша ўзимизга таниш, кўпгина жозибадор сифатларга эга бўлган, имонли, эътиқодли инсон, ҳатто, қамоқ ва сургун шароитларида юрганига, қийноқлар ва таҳқирларга, изтироблар ва эрксизликка қарамай, тоталитаризмдан устун келади, ўзининг инсоний ғурурини сақлаб қолиб, бу мислсиз жангда ғолиб чиқади.

Мен Саид Аҳмаднинг бу асарларини истиқлол адабиётининг ёрқин намунаси, деганимда муаллифнинг оддий инсон қудратига бўлган чуқур ишончини ана шу тарзда юксак бадиий шаклда ифодалаганини кўзда тутяпман.

— Жамиятимизда кечаётган янгиланишлар адабиётимизда ўз аксини қай даражада топмоқда?

— Адабиётда публицистика, очерк, эссе, муаммоли очерклар каби жанрлар бор — уларнинг бевосита вазифаси янгиланишлар ва улар билан бирга, таъбир жоиз бўлса, "эскиланиш"ларни ҳам тезкор акс эттиришдир.

Истиқлол адабиётининг ана шундай намуналаридан бири сифатида мен Одил Ёқубовнинг "Қарши гурунглари" очеркини тилга олган бўлардим. Энг муҳими шундаки, "гурунглар"да мамлакатимиз қиёфасидаги янгиланишлар шунчаки таърифланиб, шунчаки тавсифланиб қўя қолинмайди, балки адиб асарининг ҳар сатрида миллий туйғуларимизни қитиқлайдиган, миллий ғуруримизни бир баҳя оширадиган оҳанглар топа олган.

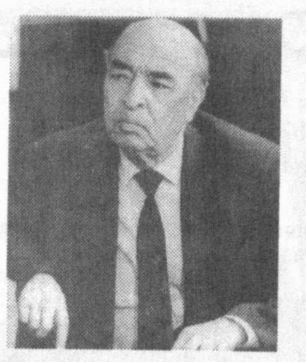

Адабиётнинг бошқа соҳаларида эса инсоннинг руҳий олами, инсон ҳаётининг моҳияти, унинг изланишлари, биринчи навбатда, ўзи билан, нафси билан олиб бораётган кураши, шу курашдаги қийин ғалабалари, шу жумладан, ўзи устидан қозонган ғалабалари, яшаш санъатининг сирлари ифодаланиши, таҳлил қилиниши керак ва шу аснода чиқарилган ёки китобхон ўзи чиқариб оладиган хулосалар учун буюк сабоқ, ибрат манба бўлиб хизмат этмоғи керак. Бир сўз билан айтганда, қаҳрамон онги ва тафаккуридаги ўзгаришлар ва бу янгиланишлар унинг фаолиятида қай тариқа акс этишини кўрсатиб бермоқ лозим.

Бу мулоҳазалар замонамиз қаҳрамони бадиий образини яратишга ҳам тааллуқлидир. Зотан, Президентимиз томонидан қўйилган масъулиятли вазифани муваффақият билан адо этишда бу жиҳатга эътибор қаратмоқ муҳим аҳамият касб этади.

— Давримиз қаҳрамони бадиий сиймосини яратишда нимага алоҳида эътибор бермоқ лозим, деб ўйлайсиз?

— Истиқлолимизнинг ўзи давр қаҳрамонларини юзага чиқарди. Улар ишчилар ўртасида ҳам, деҳқонлар ичида ҳам, зиёлилар орасида ҳам сероб. Ёшларимиз улардан ибрат олсин. Бинобарин, уларнинг ёрқин образларини яратиш адабиётимизнинг долзарб вазифасидир. Муҳтарам Президентимиз ёзувчиларимиз эътиборини шу масалага қаратган экан, бундан адабиётимиз замонанинг илғор талаблари даражасида туришини истагани, ғамхўрлиги яққол сезилиб турибди. Мен бу доно ва ҳикматли даъватни тўла-тўкис қувватлайман.

Бугун баъзан "Истиқлол адабиётининг бош қаҳрамони тадбиркор бўлмоғи керак", қабилидаги хитоблар эшитилиб қолади. Тадбиркорми? Майли, тадбиркор бўлсин. Лекин нега бошқа касб згаси эмас? Айтайлик, газ ёки нефтни қайта ишловчи эмас? Нега чегарачи ёхуд давлат арбоби эмас? Сезиб тургандирсиз, адабиёт қаҳрамонини бунақа тарзда касби-корига қараб таснифлаш қилиш бизни анча-мунча чалкаш, боши берк, қинғир-қийшиқ кўчаларга олиб кириб қўйиши мумкин.

Менингча, аввало, ҳаётийлик мезонига риоя қилмоқ лозим. Зеро, адибларимиз олдига қаҳрамонларни эмас, балки уларнинг бадиий сиймосини яратиш вазифаси қўйилди.

Қаҳрамон масаласининг яна бир мураккаблиги бор. Ҳаёт шуни исбот қилдики, одамлар ким бўлишидан қатъий назар — чолми-кампир, йигитми-қизми, замондошимизми-ўтмишдошимизми, донишманд-файласуфми ёки жўнгина бир такасалтангми, барибир, уларнинг ҳаёти биз тасаввур қилгандан бир неча чандон мураккаб бўлар экан. Инсон табиатининг бундай битмас-туганмаслигини қамраб олиш учун даҳо санъаткор нигоҳи керак. Ҳозир эса, афсуски, адабиётимиздаги кўпгина асарларнинг қаҳрамонлари бир ўлчовли, жўн одамлар, шунинг учун уларнинг бошидан кечадиган воқеалар ҳам анчайин жўн, хашаки воқеалар. Аксарият ёзувчилар ўз қаҳрамонларининг ташқи белгиларинигина, кўзга ташланиб турадиган суратларини чизадилар. Қаҳрамоннинг умрбоқийлигини таъминлаш учун бу мутлақо кифоя эмас.

Бу мулоҳазаларни ўртага ташлашдан мақсад битта — биз кўп йиллар мобайнида хато назарияларни раҳнамо қилиб олиб, "ҳар мақомга йўрғалаб" умр ўтказдик, адабиёт яратяпман, деб умри қисқа, саёз плакатлар яратиб келдик. Мустақиллик бизга эркин фикрлаш, эркин ижод қилиш имконини берди. Шундан фойдаланиб том маънодаги илмий қимматга эга янги назарияларни яратайлик. Мустақил давлатимизнинг келгуси авлодларига ҳам бирдай севимли асарлар яратайлик. Шундагина унинг санъат сифатидаги битмас-туганмас бойликларини маънавий хазинамизнинг чинақам дурдоналарига айлантира оламиз.

ЎзА мухбири
Элбек ХОЛИҚОВ
суҳбатлашди.

Саломатлик посбонлари

Урганчда Қурбоновлар оиласини қўли енгил шифокорлар оиласи деб аташади. Сабаби оила бошлиғи Матрасул ака ҳам, оила бекаси Мўътабархон опа ҳам — шифокор. Не бахтки, уларнинг икки фарзанди — Баҳодиржон ва Умидахонлар ҳам ота-оналари изидан боришиб, шифокорлик касбини танлашди.

— Бахт ҳақида ҳар кимнинг ўз тушунчаси бор, — дейди Матрасул ака. — Бироқ инсон учун саломатликдан катта бахт бўлмаса керак. Негаки, соғлом одам бир инсон эришиши лозим бўлган барча муваффақиятга эришиш мумкин.

Дарҳақиқат, Матрасул ака ўз касби билан фахрланади. Бу туйғу оиланинг бошқа аъзоларига ҳам бегона эмас.

Суратда: Қурбоновлар оиласи.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

ДИҚҚАТ! ДИҚҚАТ! ДИҚҚАТ!

РЕСПУБЛИКА КЎЧМАС МУЛК БИРЖАСИ ВА УНИНГ ВИЛОЯТ ФИЛИАЛЛАРИ
АУКЦИОН ВА БИРЖА САВДОЛАРИГА ТАКЛИФ ЭТАДИ!

Ҳурматли ишбилармон ва тадбиркор жаноблар!
Савдоларга «Ўзбекэнерго» Давлат акциядорлик компаниясига қарашли кўчмас мулк объектлари қўйилади.

Республика Кўчмас мулк биржаси марказий аппаратида ҳафтанинг ҳар чоршанба ва жума кунлари соат 11.00да Республика Биржалар маркази биносида ўтказиладиган биржа савдоларига қуйидаги объектлар қўйилади:

1. Тошкент вилояти, Қибрай тумани, ТошИЭС қўрғонида жойлашган Тошкент ИЭСга қарашли санаторий-профилакторий. ***Бошланғич баҳоси — 527 470 АҚШ доллари (179 308 246 сўм).***
2. Тошкент шаҳри, Юнусобод тумани, ТошИЭС микрорайонида жойлашган «Энергетик» маданият саройи. ***Бошланғич баҳоси — 203 224 АҚШ доллари (69 084 304 сўм).***

РКМБнинг Тошкент вилояти филиалида 2001 йил 7, 21 ноябрь кунлари ўтказиладиган аукцион савдоларига қуйидаги объектлар қўйилади:

1. Тошкент вилояти, Ангрен тумани, Облиқ қўрғонида жойлашган Ангрен ИЭСга қарашли «Восход» болалар дам олиш маскани. ***Бошланғич баҳоси — 20 000 000 сўм.***
2. Тошкент вилояти, Ангрен тумани, Лашкарек қўрғонида жойлашган Ангрен ИЭСга қарашли дам олиш маскани. ***Бошланғич баҳоси — 13 694 900 сўм.***
3. Тошкент вилояти, Ангрен шаҳрида жойлашган Ангрен ИЭСга қарашли «Энергетик» клуби. ***Бошланғич баҳоси — 10 000 сўм.***

РКМБнинг Тошкент шаҳри филиалида 2001 йил 9, 23 ноябрь кунлари ўтказиладиган аукцион савдоларига қуйидаги объект қўйилади:

Тошкент шаҳри, Юнусобод тумани, ТошИЭС микрорайонида жойлашган Тошкент ИЭСга қарашли стадион. ***Бошланғич баҳоси — 40 000 000 сўм.***

РКМБнинг Андижон вилояти филиалида 2001 йил 6, 13, 20, 27 ноябрь кунлари ўтказиладиган аукцион савдоларига қуйидаги объект қўйилади:

Андижон вилояти, Булоқбоши туманида жойлашган «Энергетик» болалар дам олиш маскани. ***Бошланғич баҳоси — 107000 000 сўм.***

РКМБнинг Фарғона вилояти филиалида 2001 йил 23, 30 ноябрь кунлари ўтказиладиган аукцион савдоларига қуйидаги объектлар қўйилади:

1. Фарғона вилояти, Қува туманида жойлашган «Энергетик» дам олиш маскани. ***Бошланғич баҳоси — 21 000 000 сўм.***
2. Фарғона вилояти, Фарғона тумани, Шоҳимардон қўрғонида жойлашган «Энергетик» дам олиш маскани. ***Бошланғич баҳоси — 25000 000 сўм.***

РКМБнинг Сирдарё вилояти филиалида 2001 йил 14, 28 ноябрь кунлари ўтказиладиган аукцион савдоларига қуйидаги объектлар қўйилади:

1. Сирдарё вилояти, Ширин шаҳрида жойлашган Сирдарё ИЭСга қарашли клуб биноси. ***Бошланғич баҳоси — 3500 000 сўм.***
2. Сирдарё вилояти, Ширин шаҳрида жойлашган Сирдарё ИЭСга қарашли маданий оқартув муассаса биноси. ***Бошланғич баҳоси — 26627 700 сўм.***
3. Сирдарё вилояти, Ширин шаҳрида жойлашган Сирдарё ИЭСга қарашли «Ҳоватоғ» санаторий-профилакторийси. ***Бошланғич баҳоси — 95000 000 сўм.***
4. Сирдарё вилояти, Ширин шаҳрида жойлашган Сирдарё ИЭСга қарашли чойхона. ***Бошланғич баҳоси — 2500 000 сўм.***

РКМБнинг Бухоро вилояти филиалида 2001 йил 22 ноябрь куни ўтказиладиган аукцион савдоларига қуйидаги объект қўйилади:

Бухоро вилояти, Бухоро туманида жойлашган Бухоро электр тармоғи корхонасига қарашли «Электрон» болалар соғломлаштириш маскани. ***Бошланғич баҳоси — 64751 600 сўм.***

РКМБнинг Сурхондарё вилояти филиалида ҳафтанинг шанба ва жума кунларидан ташқари ҳар куни ташкил этиладиган биржа савдоларига қуйидаги объект қўйилади:

Сурхондарё вилояти, Термиз туманида жойлашган Сурхондарё электр тармоғи корхонасига қарашли «Энергетик» дам олиш маскани. ***Бошланғич баҳоси — 9401 300 сўм.***

РКМБнинг Қашқадарё вилояти филиалида ҳафтанинг ҳар сешанба ва жума кунлари ўтказиладиган биржа савдоларига қуйидаги объект қўйилади:

Қашқадарё вилояти, Нуристон қўрғонида жойлашган Толимаржон ИЭСга қарашли мавсумий киномайдонча. ***Бошланғич баҳоси — 306 000 сўм.***

Ушбу объектларга қизиқиши бор хорижлик сармоядорлар, барча юридик ва жисмоний шахслар Республика Кўчмас мулк биржасига, «Ўзбекэнерго» ДАК ва РКМБнинг объектлар жойлашган филиалларига мурожаат қилишларини сўраймиз. Ишбилармон ва тадбиркор жаноблар! Имкониятингизни бой берманг. Аукцион савдолари бўйича аризаларни қабул қилиш савдо бошланишига 1 соат қолганида тўхтатилади.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Бухоро кўчаси, 10-уй, Республика Биржалар маркази биноси, 3-қават, 44-хона, Республика Кўчмас мулк биржаси.
Маълумот учун телефонлар: 136-26-26, 136-28-75, факс 136-06-17.
Қўшимча маълумотлар учун «Ўзбекэнерго» ДАКга мурожаат қилишингиз мумкин.
Манзил: Тошкент шаҳри, Хоразм кўчаси, 6-уй. Телефонлар: 136-65-23, 136-65-22, 136-68-01.
РКМБнинг объектлар жойлашган филиаллари телефонлари:

1. Андижон: (3742) 24-36-88, 24-37-86.	6. Тошкент вилояти: (371) 133-28-52, 133-49-31, 133-43-73.
2. Бухоро: (36522) 3-71-30, 3-71-36.	7. Тошкент шаҳри: (371) 144-71-72, 144-71-78.
3. Қашқадарё: (37522) 5-16-84, 5-15-96.	8. Фарғона: (37322) 4-68-72, 4-68-69, 4-68-72.
4. Сурхондарё: (37622) 3-00-25, 3-51-43.	9. Хоразм: (36222) 6-32-63, 6-34-66.
5. Сирдарё: (3672) 27-77-42, 27-77-43.	

4960

БИРЛАШГАН ҲАЙЪАТ ЙИҒИЛИШИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

— транспорт ва телекоммуникацияни янада ривожлантириш;

— кичик ва ўрта бизнесни жадал ривожлантиришни молиявий қўллаб-қувватлаш;

— маҳаллий хомашё ресурсларини қайта ишлайдиган ва экспорт салоҳияти кучайишини таъминлайдиган тармоқлар ривожланиши учун инвестицияларни жалб қилиш;

— ижтимоий соҳада (таълим, соғлиқни сақлаш, қишлоқ ижтимоий инфратузилмаси, уй-жой қурилиши) моддий-техника базасини ислоҳ қилиш ва ривожланишни жадаллаштириш бўйича мақсадли давлат дастурларини амалга ошириш.

Дастур лойиҳасига мувофиқ барча молиявий манбалар ҳисобидан 2002 йилги капитал маблағларнинг ҳажми қиёсий кўрсаткичларда жорий йилда кутилаётган ҳажмга нисбатан 4,7 фоиз ортади. Ялпи ички маҳсулот таркибида капитал маблағларнинг салмоғи эса 25 фоизни ташкил қилади. Бу жорий йилдагига нисбатан 2 фоиз кўпдир.

Мазкур устувор вазифаларни ҳисобга олган ҳолда, ишлаб чиқариш қурилишига капитал сарф-ҳаражатларнинг ҳажми жорий йилда кутилаётган 57 фоизга нисбатан капитал маблағлар умумий ҳажмининг 62 фоизини ташкил этади. Асосий ишлаб чиқариш инвестициялари тўқимачилик саноати, машинасозлик, кимё, металлургия, қурилиш материаллари саноати ва ҳоказолардан илгарилаб кетган ёқилғи-энергетика мажмуини ривожлантириш, суғориладиган деҳқончилик имкониятларини мустаҳкамлаш дастурини амалга оширишга йўналтирилади.

Жалб қилинаётган хорижий инвестициялар ва кредитлар ҳажмининг ўсиш суръати 27 фоиз ошади, уларнинг капитал сарф-ҳаражатлар таркибидаги салмоғи эса жорий йилдаги натижаларни баҳолаш бўйича кутилаётган 30 фоизга нисбатан 40 фоизга етади. Бунда тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар ҳажми ҳам салмоқли равишда ошади.

Хорижий инвестициялар ва кредитлар иштирокида аккумуляторлар ишлаб чиқарадиган "Ўз-Эксайд" қўшма корхонаси, автомобил ойналарини ишлаб чиқарадиган "Автоойна" корхонаси, ойна ишлаб чиқаришни қайта таъмирлайдиган "Кварц" акционерлик жамияти, шиша тола ишлаб чиқарадиган "Ўзгласзайден" қўшма корхонаси, молибден маҳсулотини ишлаб чиқарадиган "Ўзметаллтехноложи" қўшма корхонаси ва бошқа қатор объектларни фойдаланишга топшириш кўзда тутилмоқда. Умуман, 2002 йил инвестиция дастурини амалга ошириш натижасида фойдаланишга топширилаётган янги объектлар ҳисобидан ялпи ички маҳсулотнинг ўсиши 2 фоизни ташкил қилади.

Дастурда ижтимоий соҳа объектлари қурилишига алоҳида эътибор қаратилган. Жорий йилга нисбатан академик лицейларни фойдаланишга топшириш 2 баравар, касб-ҳунар коллежларини фойдаланишга топшириш эса 1,5 баравар ошади. Шу билан бирга, турар-жой бинолари, касалхона ва поликлиникалар, умумтаълим мактабларини фойдаланишга топшириш, қишлоқ аҳолиси учун газ ва ичимлик суви тармоқлари қурилишини кўпайтириш кўзда тутилаётир.

Бирлашган ҳайъат йиғилишида лойиҳаларнинг валютада ўзини қоплашини ҳисобга олган ҳолда жалб этилаётган хорижий инвестициялар ва кредитлар самарадорлигини оширишга, маҳаллий хомашёдан фойдаланишнинг устуворлигига, экспорт салоҳиятининг ўсиши ҳамда ортиқча ишчи кучи мавжуд минтақаларда янги иш ўринларини ташкил этишга талаблар оширилди.

Инвестицияларни биринчи навбатда тугалланмаган қурилиш ҳажмини қисқартириш ва режалаштирилаётган инвестициялар самарадорлигини оширишга йўналтириш масалалари алоҳида кўриб чиқилди.

Йиғилишда халқаро молия институтлари, чет эл тижорат банклари, хорижий инвесторлар билан инвестицияларни жалб қилиш соҳасида ҳамкорликни яхшилаш чора-тадбирлари белгиланди.

Шунингдек, валюта сиёсатини эркинлаштириш бўйича ўтказилаётган чора-тадбирлар ҳисобга олинган ҳолда ҳукумат кафолати остида амалга ошириш таклиф этилаётган айрим инвестиция лойиҳаларининг самарадорлигини баҳолаш учун Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги, Молия вазирлиги, Марказий банк ва тижорат банклари раҳбарлари ҳамда мутахассисларидан иборат ишчи гуруҳ ташкил этилди.

Бирлашган ҳайъат Ўзбекистон Республикасининг 2002 йилги инвестиция дастури лойиҳасини маъқуллади ва унинг мамлакатда тузилмавий туб ўзгаришларнинг мажмуавий вазифаларини ҳал этишга қаратилганини қайд этди. Ҳайъат Умумиқтисодиёт мажмуининг тегишли марказий иқтисодий идораларига ўтказилган муҳокамани инобатга олган ҳолда дастурни тўлдириб, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига кўриб чиқиш учун тақдим этиш вазифасини топширди.

(ЎзА).

«Авесто»нинг 2700 йиллиги олдидан

«Авесто» кўпқатламли, мураккаб манба бўлиб, узоқ даврлар давомида шаклланиб, ёзувсиз замонларга оид тасаввурларни ҳам сақлаган.

ИЛК ТЕМИР АСРИ ЁДГОРЛИКЛАРИ

Милоддан аввалги II минг йилликнинг охири — I минг йилликнинг бошларида Ўрта Осиёнинг ўтроқ деҳқончилик туманларида турли тарихий-маданий янгиликлар пайдо бўлди. Ўзбекистоннинг жанубий ҳудудларида ўтроқ манзилгоҳларнинг майдонлари камайиб, Мурғоб воҳаси, Амударёнинг ўрта оқимларида ва Қашқадарё воҳаси бўйлаб янги ерларни ўзлаштириш жадаллик билан давом этди.

Тадқиқотчиларнинг таъкидлашича, ушбу даврда маҳаллий ва четдан келган маданий анъаналарнинг аралашуви ёки қўшилиши юз беради. Ўрта Осиё ҳудудида зироатчи ва чорвадор қабилаларнинг узлуксиз силжишлари кузатилади. Бу ҳол аҳоли сонининг ўсиши, ҳаёт учун зарур бўлган ҳудудларга муҳтожлик, чорва учун бўз ер ва яйловлар, маъдан конлари заҳираларининг зарурлиги билан боғлиқ делографик ва иқтисодий сабаблар билан изоҳланади. Ижтимоий ва иқтисодий жараёнларнинг ўзгарувчанлиги ўтроқ зироатчилар билан чорвадор чўпонлар ўртасида айрим пайтларда рақобатни, серҳосил ерлар, яйловлар учун курашни келтириб чиқарган. Бундай пайтларда ҳарбий ва сиёсий манфаатлар устунлик қилган. Бу ҳолат «Авесто»да ўз аксини топган: «Яйловлари сероб бўлган Митрани биз эъзозлаймиз, ўзаро уруш ҳолатида бўлган икки мамлакатнинг жанговар сафлари бир-бирига дуч келганда қонхўр душман қўшинларига қарши отланган мамлакатлар ҳукмдорлари унга сиғинадилар».

Илк темир даври Мурғоб, Сурхон, Қашқадарё ва Зарафшон водийлари (Марғиёна, Бақтрия ва Суғдиёна ҳудудлари)да марҳумларни кўмиш маросимига хос урф-одатлар ноаниқлигича қолиб келмоқда. Бу ҳудудларда милоддан аввалги I-минг йилликнинг биринчи ярмига доир қабрлар топилмаган. Бу масала Ўрта Осиё археологиясининг долзарб муаммоларидан бири бўлиб қолмоқда.

Қиёслаш мақсадида, шуни айтиш мумкинки, ундан олдинги давр бронза даврида майитлар манзилгоҳларда ҳамда уларнинг атрофида махсус қабристонларда дафн этилгани аниқланган. Бундай қадимги қабрлардан кўпчилиги қазиб ўрганилган. Юқорида санаб ўтилган вилоятларнинг илк темир даврига оид қароргоҳлари сўнгги 50 йил мобайнида ўрганиб келинмоқда. Уларда қабристонлар йўқлиги эса ўтроқ туманларда зардўштийлик дафн этиш тартиблари ёйилганлиги ҳақидаги фикрларга асос бўлди. Бронза асридаги ерга лаҳат қазиб кўмиш одати энди учрамайди.

Кейинчалик бу тахмин ҳақиқат эканлиги ўз тасдиғини топди. 1973 йилда Э.Ртвеладзе қадимги зироатчилик тумани бўлган Бандихон ёдгорлиги (Сурхон водийси)да қидирув ишлари олиб борганда, яқин атрофдаги табиий тепаликлардан одам суякларининг топилганига эътиборни қаратди.

1980 йилда, милоддан аввалги VII-IV асрларга доир Миршоди воҳасининг (Сурхон водийси) Қизилча манзилгоҳи яқинидаги жарлик қазишмаларидан одам бош суяги қисмлари ва скелет суяги парчалари топилган. Улар илк темир даври манзилгоҳларининг атрофларидаги жарликларда қалин қатламлар остидан топилгани муҳим хулосаларга имкон берди. Сочилган одам суяклари (икки қовурға, бош суяги бўлаги, бармоқ бўғинлари) Қизилтепа қазишмаларидан ҳам топилган. Бундай суяклар хона сатҳи остидан унчалик чуқур бўлмаган жойдан чиқди. Шунинг учун улар янада қадимги даврларга оид деб айтиш мумкин. Хона сатҳи қалин тоза тупроқ қатлами билан тўлдирилган бўлиб, у ерда турли археологик ашёлар, шунингдек, иситиш ва ошхона ўчоқларининг излари учрамади. Демак, бу хона турар жой ёки хўжалик хонаси вазифасини бажармаган.

Хона сатҳи остида одам суякларининг дафн этилишида бронза даврига хос мурдаларни уй ичига дафн этиш анъаналари кузатилади ва бу ҳолатда маҳаллий ақидаларнинг қадимийлигини, шунингдек зардўштийликка хос дафн маросимларига яқинлигини кўрамиз. Ундан ташқари Қашқадарё водийсидаги Сангиртепа ёдгорлигининг милоддан аввалги IX-VIII асрларга доир қатламларидан топилган одам суяги парчалари ҳам диққатга моликдир.

Ўрта Осиёнинг ўтроқ маданият ҳудудларида илк темир даврига доир қабрлар топилмаганлигини бу ҳудудларда зардуштийликка яқин бўлган янги дафн маросимларининг тарқалиши билан изоҳлаш мумкин.

Бу маросим сўнгги зардўштийликка оид даҳма, ноуслар-дафиналар ва оссуарий-остадонлар билан боғлиқ эмас. Эҳтимолдан холи эмаски, марҳумлар жасади манзилгоҳдан ташқарига олиб чиқилиб, баланд тепалик ёки қум-тош жойлар устига қўйилган. Қушлар ва йиртқич ҳайвонлар суякларини тозалаб бўлгач, тозаланган суяклар махсус жойларда сақланган. Страбоннинг «Бақтрия атрофлари одам суяклари билан тўла эди. Македониялик Искандар бу маросимга барҳам берди», деган фикри асоссиз эмас, деб ўйлаймиз. Марҳумнинг суякларини тозалаш мақсадида манзилдан узоқроқ жойдаги табиий тепаликлар ёки қум-тош жойларга қўйиш одати Искандар юришларидан анча илгари вужудга келган. Сурхон водийсидаги бир қатор манзилгоҳлардан одам суякларининг айрим қисмларининг топилишига асосланиб, Э.Ртвеладзе милоддан аввалги VI-IV асрларда марҳум жасади манзилгоҳлардан ташқаридаги баланд тепаликларда қолдирилган, у ерда ёввойи ҳайвонлар ва қушлар мурдаларни йўқ қилганлар, деган хулосага келган.

Илк темир асри ёдгорликларини ўрганиш жараёнида хонадон ўчоғи ва оловнинг муқаддас тутилганини тасдиқловчи кўплаб материалларни учратдик. Чунончи, Кучуктепадан унча катта бўлмаган муқаддас ўчоқ топилган. Қадимги воҳа аҳолиси ўчоқ куйиндиларига эҳтиром билан қараган, шунинг учун кулни ташқарига чиқариб ташламаган. Уни махсус чуқур ўраларга ёки долонларга тўкканлар.

Қашқадарё водийсининг Даратепа мавзеидан милоддан аввалги VII-VI асрларга доир ибодат пайти ишлатиладиган иккита идиш топилган. Уларда хушбўй моддалар тутатилган. Оловни муқаддас тутиш ва хаомани эъзозлаш зардуштийлик дини ақидаларида бор нарса.

Ҳосилдорлик маъбуди ва ҳосилга киритувчи кучларнинг муҳим ўрин тутиши Миршоди ва Бандихондан топилган ибодат буюмлари билан тасдиқланади. Бу қора, силлиқланган тош урғучоқ ва тош ўғирча бўлиб, порфир тошидан ёки базальтдан ясалган ҳамда ўсимлик моддаларини янчишда қўлланилган.

Ўрта Осиёнинг турли қисмлари аҳолисининг диний анъаналари ҳар доим бир-бирига мос келавермаган. Аммо тарихий-маданий жараён тараққиёти давомида бундай фарқлар йўқола борган. Лекин, айрим ўринларда фарқлар узоқ муддат сақланиб қолган. Хоразм, Марғиёна ва Суғд дафн маросимлари учун хос бўлган антик давр оссуарий-остадонларнинг Шимолий Бақтриядан топилмаганлиги бунинг далилидир. Бундай анъаналарнинг жойларда сақланиши балки, аҳамонийлардан анча илгари Бақтрияда оловхона, ибодатхоналарнинг қурилгани ёки Миршодидан топилган тош санамлар билан изоҳланади. Илк зардуштийликда санамларга сиғиниш бўлмаган, ибодатхоналар ҳам қурилмаган. Бундай ҳолат қадимда Ўрта Осиё ўтроқ зироатчи аҳолисининг диний тасаввурлари ва ибодат маросимларининг ўзига хос хусусиятлари бўлганлигидан далолат беради.

Анатолий САЪДУЛЛАЕВ,
профессор.

Зардушт пандларидан

● ***Ахурамаздо ўз қудратини поктийнат кишиларга кўрсатади.***

● ***Покхилқат кишигина тангри иноятига эришади.***

● ***Эй Ахурамаздо! Сени қалб кўзи билан кўрганидагина ҳамма нарсанинг яратувчи ва боғловчиси, пок руҳнинг мояси сен эканлигингни англадим.***

● ***Поктийнат кишилар тўғрилик дўсти ва тарафдорларидир.***

● ***Жаннат муқаддас Маздога ақл билан пайравлик қилганларга насиб этади.***

● ***Ахурамаздогина ўғил қалбига Оша эҳтиромини жо этади.***

● ***Ҳар бир киши андиша, гуфтор ва кирдорда муқаддас ақлга суянмоғи лозим.***

● ***Эй Маздо! Жаҳонга сулҳу амниятни таъминлайдиган донишмандликнинг падари сенсан!***

● ***Пок хирад билан ораста бўлган киши хушбахт ва фаровон яшайди.***

● ***Ҳар бир зардуштий адолатли ва сулҳжўй бўлиши лозим. У гина-кудуратли ва жангари бўлмаслиги керак.***

● ***Тангри шому саҳар бандаларига ёрдам берадиган одамларни ёқтиради.***

● ***Адашганларни тўғри йўлга бошлаган одамнигина яхши дейиш мумкин.***

● ***Тангри барча билим ва ҳунарларнинг калитидир.***

● ***Ҳақгўйлик ва ростлик Тангри одатидир.***

● ***Поклик инсон туғилганидан умрининг охиригача бажариладиган энг яхши амалдир.***

Тўпловчи Ҳ. ҲОМИДИЙ.

Тошкент Давлат Аграр университетида “Авесто” китобининг 2700 йиллигига бағишланган анжуман бўлиб ўтди. Унда ушбу дорилфунун профессор-ўқитувчилари, талабалар, авестошунос олимлар, шунингдек, хорижлик меҳмонлар иштирок этди.

«АВЕСТО» — ЭЗГУЛИК КИТОБИ

— “Авесто”да Эзгу фикр, Эзгу калом, Эзгу амал каби ахлоқий-ҳуқуқий тушунчалар энг муқаддас амаллардан саналади,- деди ТошДАУ ректори, профессор Ҳасан Бўриев. - Ана шундай ҳаётбахш ғояларни ўзида мужассам этган бу китоб шунинг учун ҳам асрлар оша тўфонлардан омон қолиб яшаб келаётир. Аждодларимизнинг бу эзгулик сабоғидан ёшларимизни баҳраманд этиш бугунги кунда ҳам муҳим аҳамиятга эгадир.

Норгул АБДУРАИМОВА,
ЎзА мухбири.

Кутубхона — нурхона

Риштон саноат касб-ҳунар коллежи кутубхонаси доимо китобхонлар билан гавжум. Сабаби, бу ерда фан соҳаларига оид илмий китоблар, дарсликлар, газета ва журналлардан ташқари мустақиллик йилларида чоп этилган бадиий адабиётлар ҳам мавжуд. Шу боис ҳам кутубхонадан ўқувчиларнинг кети узилмайди. Кутубхоначи Гулшаной Саидова ташаббуси билан ташкил этилган китобхонлар конференциялари, янги асарлар ҳақидаги баҳс-мунозаралар, суҳбатлар уларнинг жони дили.

СУРАТДА: кутубхоначи Гулшаной Саидова.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ
олган сурат.

ҲИКМАТ

Билиб сўзлагил,
ҳурматинг тўкмагил.

Аёллар футболи

«ГУЛБАҲОР» мамлакат чемпиони

Наманганда қизлар майдонга тушганда футбол мухлисларининг дили яйраб кетади. Сабаби, вилоятнинг «Гулбаҳор» жамоаси аёллар футболи бўйича мамлакат биринчилигида ўзига хос ўйинлар кўрсатиб, ишончни оқламоқда. Бултурги мавсумда наманганлик футболчи қизларнинг чемпион бўлишларига бир баҳя қолганди. Бу йил армон ушалди.

Мамлакат биринчилиги бошиданоқ фаол тўп сурган «Гулбаҳор» тўртинчи турни юқори натижа 46 очко билан якунлади. Тўплар нисбати ҳам чемпионга хос. Рақиблар дарвозасига урилгани 110 та, ўтказиб юборилгани эса 3 та, халос. Мавсум давомида 50 та тўп киритган ҳужумчи Гулнора Аъзамова чемпионатнинг энг кучли тўпурари сифатида тан олинди.

Бугун «Гулбаҳор»нинг муваффақиятидан мухлислар шод. Айниқса, жамоага етарли шарт-шароит яратиб берган асосий ҳомийлар — «Наманганвино» «Нотўқимачи», «Намангандонмаҳсулот» ҳиссадорлик жамиятларининг қувончи чексиз.

Қудратилла НАЖМИДДИНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Дақиқада 25 марта

Эквадорда жойлашган Риобомба шаҳрида эстрада раққос ва раққосаларининг кўриги бўлиб ўтди. Кўрикнинг шарти бўйича улар ўйин қоидасини бузмаган ҳолда, бир дақиқада 4 мартадан 25 мартагача чирпирак бўлиб айланиши керак эди.

Худди шу шарт бўйича Луиса Бранко билан Роберто де Эскотолар ғолиб чиқишди. Улар 32 дақиқа давомида жуда катта тезликда айланиш билан бирга ўйин ритмини бузмай қойилмақом ўйнашди.

Қор одам — бор одамми?

Мўғулистоннинг Кабдо аймоғилик уч киши бу воқеанинг ҳар бир дақиқасини энди умуман эсларидан чиқаришмаса керак. Эрдэнбурэн ҳудудидаги булоқда улар жуда баҳайбат қор одамни кўришган. Баҳайбат одам

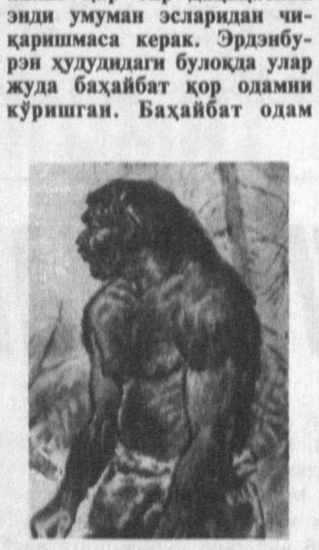

ўша заҳоти ақл бовар қилмайдиган тезликда, яъни саноқли дақиқаларда 200 метр наридаги қоя ортига бекинишга улгурган. Табиийки, қочоқнинг қадами ўлчаб кўрилган. Унинг ҳар бир қадами 2 метру 61 сантиметрга тенг бўлган. Оёғининг изи узунлиги 40, эни 8 сантиметрни ташкил этган.

Ҳайдовчи С. Ульзийнинг айтишича, у бундай ғаройиб одамни биринчи марта учратиши эмас, 1988 йилда ҳам қор одамга дуч келган экан.

COUNTERPART CONSORTIUM

Program of Civil Society and NGO Development in the Central Asia Region

VACANCY ANNOUNCEMENT
Deputy Director

Applications from Uzbek nationals are invited for the post of Deputy Director for Counterpart Consortium in Uzbekistan. Counterpart Consortium has been implementing NGO support and capacity building programs throughout the Central Asia since 1995. Counterpart is currently engaged in a major civil society and NGO development program throughout Central Asia establishing a geographically dispersed network of 25 to 30 (7 in Uzbekistan) Civil Society Support Centers throughout Central Asia.

The Deputy Director will support and work closely with the Country Director on developing and implementing strategies and fostering shared vision and direction for Counterpart Uzbekistan. More specifically (s) he will be responsible for effective management of the information and communications activities and leading a team of, currently two, specialists as well as external contractors and experts. Deputy Director will be also responsible for ensuring effective promotion of programs and activities, continued relevance of the work of the organization, and development/management of fruitful external relations.

Candidates should have extensive knowledge and experience in the following:

- Working in and/or with NGOs;
- A minimum of two years experience working in and/or with an international organization;
- A minimum of four years management experience and proven leadership skills;
- Business or management-related higher education;
- Excellent communications and interpersonal skills including diplomacy, tact, and the ability to negotiate and influence;
- Facilitation, consulting, and/or training skills highly desirable;
- Computer skills, including extensive experience using Microsoft Word and Excel, Internet and e-mail;
- Fluency in Uzbek language is essential and candidates should be also fluent in
- English and Russian languages.

Note: This position was earlier announced as Communications Director.
CVs received for this position will be also considered.

Resumes (including list of 3 references) should be sent (by post, fax or e-mail) before the closing date of November 23, 2001 to:

Katerina Privalova
11 A Donskaya Street, Mirzo Ulugbek District, Tashkent 700077 Uzbekistan
Tel: (99871) 169-16-13/14/15/17. Fax: (99871) 1691641. Email: katerina@cpart.uz

Уста Гулмат фалсафалари

Тангримнинг саховати бул қадарким, киссавурга ҳам ризқ бериб, мижозларини трамбойға тахлаб қўйибдур.

* * *

«Каллангиз жойидами ўзи, э жанобим», десам у калласини бир ушлаб кўриб, «ҳа», деди.

* * *

Яратғон янги нав тарвузинг билан керилма. Худойим яратғон тарвузга тан бергилким, устида сану ман от чоптириб юрибмиз.

РЕСПУБЛИКА ОНКОЛОГИЯ ИЛМИЙ МАРКАЗИ

ВАКАНТ ЛАВОЗИМЛАРГА ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ:

иммунология бўлими:
- бўлим мудири - 1,0 ст.;
- тиббиёт фан доктори ёки тиббиёт фан номзоди, катта илмий ходим - 1,0 ст.;
- тиббиёт фан номзоди, кичик илмий ходим - 2,0 ст.;

генетика бўлими:
- тиббиёт фан номзоди, катта илмий ходим - 1,0 ст.;

саратон касаллиги молекуляр кимёси бўлими:
- кичик илмий ходим - 1,0 ст..

Манзил: Тошкент ш., Фаробий к., 383-уй. Телефон 46-07-82.

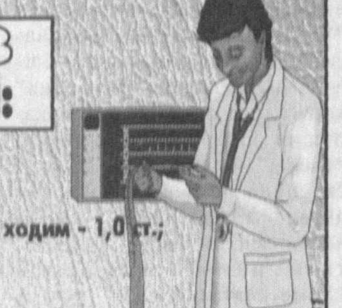

«Ўзбекнефтгаз» Миллий холдинг компанияси меҳнат жамоаси «Жарқўрғоннефть» ОТАЖ бошқарув раиси ўринбосари М.Жўраевга қизи
НИЛУФАРнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент Давлат иккинчи тиббиёт институти ректорати, жамоаси, Қулоқ-бурун ва томоқ касалликлари кафедраси профессор маслаҳатчиси, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, тиббиёт фанлари доктори,
Акром МЎМИНОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Республикаси Давлат патент идораси жамоаси сектор мудираси Татьяна Алексеевна Довбичга онаси
Нина Игнатьевна КОНОШЕНКОнинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«O'ZMASHTA'MINOT» акциядорлик жамияти жамоаси жамият ходими Ҳамидулла Ниғматовга ўғли
УЛУҒБЕКнинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
Ш. ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ,
Ш. РИЗАЕВ,
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — *133-57-34; 133-78-92*
Иқтисодиёт — *136-36-65; 132-10-65*
Маънавият ва маърифат — *136-35-60;*
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар — *136-29-89, 133-07-48;*
Фан, соғлиқни сақлаш ва халқ таълими — *132-12-08;*
Янгиликлар ва халқаро ҳаёт — *132-11-15;*
Котибият — *133-10-28;*
Эълонлар — *136-09-25.*

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00001-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г — 3015, 20397 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2.

Газета таҳририят компьютер базасида терилди ҳамда операторлар Ж. ТОҒАЕВ ва З. БОЛТАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — А. ОРИПОВ.
Навбатчи муҳаррир — О. РАҲИМОВ.
Навбатчи — Ғ. ЖАБИЕВ.
Мусаҳҳиҳ — О. АБДУАЗИМОВ.

• МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.
[t] — тижорат материали.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00.
Топширилди — 21.20
1 2 3 4 5 6